

بۇ تۈن دۇنيا ايش جىلىرى بىرلەشىكىز

أَخْدَى بِهِ لُقُّ

٢ . سەھىھ

١٩٢٥ ئانى نۇنىڭ

اجتىاعى، تربىيى، أدبى آيلق مجموعەدر

يىلى ٤ ٣٩

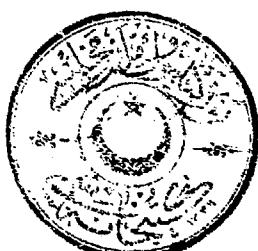
مندرجات

قىزىل دېپلومات
ن . ح
بىرمان آصف
ناظام حكىم
ناظام حكىم
...

خارجى شئون
ارطغىل مخنن
كىرە ارضلە ملاقات
رسم كېيد
يىكى رسم و يىكى بىر رسام
داخلى شئون

دو قىور شفيق حسنى
كوبىلو مسئلهسى
ايکى آلام غزە جىسى
شوكت ئۇيا
صدرالدين جلال
مترجى - ل . حسنى

تۈرك كوبىلو سىنك قور تولوشى
كوبىلو مسئلهسى
آنقرە
دىباڭكىتىك نەدرە؟
آنارشىزم
تروپچىلىق تىقىد

مجموعەي هەر آيك بىنچى كونى بالمعوم كتابىجىلەدە آرايىكىز.

نوزىع مەكتەب

باب عالى جادە سىننە اورخان بىك خانىندە

ادارە ئەمام

آيدىنلىق مجموعەسى

فىئاتى ١٠ غروشدر

داخلى شئون

مملکتىمىزدە كنجىلەك قىمييلەنىيور!

ايدە جىكەنە شەلتەق قانعىدى .. فقط دارالفنون كنجىلەكتك
چاناق قلعە قوربانلىرى دوشۇنولىدە!

□□

معلملىك شەھەر و تىشلى

ايلىك تدریسات معلملىرنىدە صوڭ كۈنلەر دە يېنە بىر قىيلانىدە حركىي كورولىيور . معدەلر دە آچلىق باشلادىنى دېقىقەلر دە فريادىدە باشلايىر .. شەھەرسىز، بوتون مكتىبىر دە ايلىك تدریسات معلملىرىنىڭ اقتصادى و ضعىيتلىرى چوققىنادىر، فقط ھىچىچ بىرىدە، مملکتىك دېكىر كوشەلر زىندە بىلە، استانبولدە اولدىنى قىرىغىبىع دە كىلدر . بو كون استانبولدە معلم آرقاداشلىرىزك بويوك بىر قىسىمنىڭ آلدىنى ٦٠٠ غروش معاشىلە، حتى بىكار بىر انسانىك دىخى اولىيەجىك قادار ياشاماسى مەكىن دە كىلدر .. بوكارغىما، أڭ بويوك فداكار لىقلەر، جەھورىت ايدە آلىك، چوجوقلىرىزك رۇخلىرىنە تصفىيەسى، جەھەلە، ارتىجاع و تەصىبە قارشىي مجاdale .. درەمە عىيشت، برکابوس بلا كى اوزەرلىرىنە چوڭىش اولان بوبىدېختىلەرن بىكلە نىور .

فقط اصل تأسىف او لە جىق نقطە شودىر كە ؟ بالذات علاقەدارلار بىوضۇيىتىن قورتولىق اىچىن ناصل حركەت ايمىك لازىم كىلىكىنى صراحةً تعىين ايدە مەشىلەر دە چۈزكە اوئىلەر كىنديلىرىنىڭ اقتصادى و ضعىيتلىرى حقىنەدە صرىچ و قطۇي فىكرلىرى يوقدر . بو مناسبتىلە، بو كون جەريان اىتىش كى خاطرلا يورزىكە؛ برقاج سەنە اول طوبالان معلملىر قۇنغرەسندە، معلملىكىدە بىر (پرولەتەر-دماغ ايشچىسى) اولدۇقلىرى و بوكا كورە حركەت ايمىلەر لىزۇمى كىنديلىرىنە سوپەندىكى زمان، درحال هەر طرفدن ھۇمە صوڭ قابك او نە كى حىچقەسندە دە

بو صوڭ آى اىچىنە، توركىانك بىلى باشلى بوتون شهرلىرى بىپ يېنى بىر كنجىلەك حركەتىلە صارىصىلىدى .. سەنلەرنىرى او بىشقۇق واوېقولى بىر حىيات كېرىنەن مملکت كنجىلەكتك بولىلە بىر دېنلىك حركەتە كېمىسى هەم شایان دقت، هەم دە سوپەنجلى بىر حادىھەدە .. « آيدىنلىق، شەھەرسىز بىر حركىي قىد اىچەدىن كېچەمن ..

ھەن اقلاقىي حركىي، اقتصادى حادىھەلر دوغۇرۇر. بىزىدەكى كنجىلەك حركەتلىرى دە اقتصادى ضرورتلىك دوغۇردىنى تېيجەلدر .

دارالفنون ئمايشى

دارالفنون كنجىلەكتك، او نەنەنلىرى ايلىك دفعە يابىدىنى شۇورلۇپ حركەت بېرىسىلە كىنەمەدە .. تېبىت، هەزمان اقلاقىي بىچىرى او لان طب فاكولتەسندەن كىلكلە برابر بوتون فاكولتەزك بونى بېنىيەشى، حركىي، بېر « دارالفنون ئمايشى » شىكتە قلب اىتمىشدر ..

استانبول تورك دارالفنون طبىلەلىرى، سەنلەرنىرى كىنديلىرىنى صويان دوشماڭ بىر اجنبى قومبايىاسىنە قارشىي حركەت كىچىدە كىلەر زمان بونك ھە طرفەدە مظاھەرت كورە جىكەنە قطۇيىتە امىنلىرى .. بولىلە قطۇي بىر اعتماد بىلەمەلەر ئىچىن سېبىدە يوقدى .. چاناق قلعەدە، سینادە، قافقاسىيادە، سقاۋارىيەدە يېكىلر جە قوربان وېرەن بى دارالفنون كنجىلەرى دە كىلىي ايدى؟ .. بوقۇمپايسالرى تېتىل ايدەن او ردۇلۇرى مملکتە صوقامق اىچىن نامتاھى و سوھ سوھ قان دوگەن يېنە بى دارالفنون كنجىلەكىي ايدى! .. كنجىلەك بونلىرى دوشۇندى .. و ھىچىچ تىردە اىتىلەن حركەت يابىدى .. حکومەتىدە بوكا قوتلە مظاھەرت

تورك كويولو سنك قورتولوشى

كويولور من وايشجىلر من ال الله ، او موز او موزه ويره رك حر كت ايتىلىدزىلر.

صىقى بى طرزى دە بىشىز لەسە ، ما خاص بى يېمىي طفبىلىرى صنفى ، دە از زورە زمانىدە ، اوندەك صىرىنە كىف سۈرەمەنلىرى.

بىڭىز جىليلە ، بالدىن طبىعتاك قويىندىن چىكوب چىفاردقلىرى نەمتلىرى بىخسەمك اعىتىادىندا اولانلىرىن ، دردلىرىن ، درمان ، يارالى ، مىرىھم بىكلەمە لرى قدر عېت بىرىنى تصور ايدىلەمەن . كويولونك اويانعاسى بىز بۇرۇۋوا تسمىيە اىتدىكىمۇز حاضر يې يېمىي بويوك ژروت صاحبلىرى اىچىن ، كاشانە لىرىنىڭ يېقىماسى ، سەنفلەرنىڭ دا گىيەنلىرىنىڭ الدن كىشمەسى دىكىدر . چالىشانلىرى سەفالىندىن قورتارامق شوپىلە دورسۇن ؟ بوماتىازلىرىلەر ، اللەندىن كاسەملەتى - كويولو وايشجى سەنفلەرنى - صولوق آلدۇرۇمۇمىزىن ، كىچەلى كوندوزلى ايشلەنە جىك ؟ كىندىلەر يې طوبالامالىرىنە ؛ پريشاناقلىرىنە چارە آرامالىرىنە مانع او لا جىقلاردى .

فقط ، حرب عمۇمى هېزىتى ، توركىيە ، باش دوندىرى يېمىي براوچورمك كنارىنە سورو كەدىكى زمان ، تورك بۇرۇۋا زىيىسى نە پاپە جەنلى شاشىرىمەشدى . ھەلەكتى ائتلاف ئەمپەرالىزىمنك تسلطىندىن قورتارامق واجنى سرمایەستىن چىزىمە لرى آلتىندىن ياقىنى سەيىھىمەن ، انخالله دوچار اولان بوصىقى يالكىز باشىنە اتساج ايدە جى بى ايش دىكىدى . حىيانى غلىياتە كەن كويولونك سەربىست ارادەستە صراجىت ايتەدن ، بوجىيات عات صاواشىنە آلاق بېھودە او لا جەنلى ، حاكمى سەنفە منسوب پاشالى و بكار آكلا دىلەر .

آرتق بىر صاحب ، بىر افندى اطوارى يەد كىل ، كوكىل رضا سىيلە قبول ايداش بىر قالاغوز كىي ، آناتلۇ كويولو سنك باشىنە كېدىلەر . واساساً بوسفر بىر نىخى دەفعە او لارق كويولو ئۆز مەنھەتلەرى يېھۇن دو كوشىور و بۇنى سەزىيوردى . فقط پاشالى ، بكار ، حاكمىتلىرىنى امتيازلىرىنى قاپىدىر مامق اىچۇن مجادىلە يە كېرىشىدە كارى حالىدە ؛ كويولو اىتى قات ئەزىزەمك ، ھەم اجنبى سرمایەدارلىرىنى ، ھەم يېلى بۇرۇۋوالىرى دو يورەغە محکرم اولماق اىچۇن شەھلەنمەشدى .

صوڭ اوون بىش سەنە ظرفىنە توركىيادە بىر چوق اجمىاعى حركىتلىر اولدى . بى حركىتلىرە غالىل بى عنصر او لارق ، وايشجى صنۇق دە بىضا قاتلىدى . فەنەت تورك كويولو سىيىھى كەن قىدىرىن دەن بىلە قىيمىلەمامادى . بۇتون وقايمى ، بۇتون انقلابلار ، جمعىتىمىزك يېكانە صاغلام استناد كاھى اولان كويولو سەنفەنە مەلۇمى و مظاھەرقى خارجىنە جەربىان ايتىدى . اوونك حق ھېچ بىزمان موضع بىخت اولدادى . كويولو ، يالكىز جاستىن و جائى قدرسودىي كەن حەركەتلىرى كەلپوردى . حدود . قدا كارلق يېعاسى اىچاب اىتدىي زمان حەركەتلىرى كەلپوردى . بىزمان مەلۇمى دەن بىلەمك و دولت خىزمەتلىرىنى دەلەدۈرۈق و ئەلەپەنلىرى ئەن بىكون بىر اخصار كېيى كەن ئەنلىرىنە يوكەن شەندر . سلطانلار خەلخ ايدىلى ؟ حەكومەتلىرى دەورىلە ؟ فەقەل فرقەلر ئەن ئەنلىرى ؟ بۇ بورلەنە « انقلاب » تسمىي اىتدىكىمۇز دېكىشىش كەنلەر اولدى .. كوى اقتصادىي و كوى اھالىسى ، بۇنلەن دەرە قدر مەتاڭ او بىلە ؟ كويولونك وضعىتىنە بىر بادلاشىقىدە دوام ايتىدى . چۈنچەكە تكىملىق قايىشىمەلر ، چارپاشهمەلر ، بالفعل ويا بالقوه مەلکەتە حاكم اولان مەتاز سەنفلەر بىتنەدە او لىپوردى . و نازاعە مۆضۇمى داتما كويولوك پۇستى ايدى . بىكون دە او در . نىتىجە دە هانىكى طرف يېكىلىر - يېكاسىن ، يېنى حەكومەت شەكلى نە او لورسە او لىسون ، مصارف اودەمكە مىجۇر اولان ھې كويولو دە . بى وضعىت ، كويولو بالدىن تاشكىلاتلەنەتىنى ، كەنلى ئەزىز مەنھەتلەرى اىچىن دا ئەرەستىنە مجادىلە يە كېرىشىدە كەن ئەنچى ئەپەت بولا جى ؟ و آنچى تاشكىلاتلى كويولو وايشجى كەنلى لرى ال الله ويره رك بالدىن دە دوغۇرۇن دوغۇرۇ يە حەكمىت حەقلەرنى ئەستەمەل اىتى كەم مۇفق او لەقلەرى زمان قورتولوش يۈلە ئاپاق باصلەمش اولاجىقلاردى . كويولونك و كويولو يەلە بىر بىر ايشىدىن باش قالدىرىمايان بۇتون مەضطرب خەلق ؟

آیدیناون

یوقسولاردن تھصل ایده جگکدر . بولله کوچوك مقدارلر ایچون بر جیله شرعیه بولاق قولاید . کوچوك کویلونک بوسپوتوں ویرکودن معفو طولولیدیقی ، اجرتلی ایش-جیلری تھزمن تھمع ویرکیس-ئنک الفا ایدلے یکنی ، وحق بعض مەلکتىرلەد پاپلەنی کبی ایشچی وکویلونه ، بعض مەدارف اختیاری ایچواب ایدن قاتونلر پاپلەنی فرض ایدم . بونلر بودجه ده اویله رخنه لر آچاركە ، اوئلری قاپاون ایچون لازم کان فدا کارلەن هېیچ بورزووا حکومى ، سرمایه دارلر صنعتىن طلب ایتكە جسارت ایده من . واکىزيا بو پارالرى ، کورونشىدە دها خفيف شکالرده بىنە خق كىلەرنىن - وبالخاصه کویولاردن - طوبلامەن مجبور اولور . بو شرائط تھتفق ایدنچە ، اصلاحنېيىق عادى بركوز بوياجىاقدن ، حقه بىزىلدىن باشقە برشى دىكلەر .

خلقجىلەرنىك کویلو صەنفى تەمين ایتەلرینه ، دها مەم ، دىكىر براجىماعى سېبىك مانع اولاجىنى ، بوكۇندىن تەمين ایده بىلەرن . حال حاضر حکومت و حکومت فرقەسى صراحتة بىر جايەنلى و انحصارچى سىاست تعقىب ايدىبور . کىنيش مقىاسىدە و صاغلام برا اصول و پروغرام داخلىنە تطبيق ايدىلەن شرتىلە ، بوسىاست تزوچى اىتىدىكىمىزى ، مختلف فرمتىرلە سۈپەلەمشەدك . فقط بومقىاسىدە بىر دو تېجىلەك ياباق بورزووا حکومتىنک كارى دىكلەر . بىزدە هنوز کوچوك آناطولو بورزووازىسى وضعىتە حاڭىدر . و جايەجىلەك و انحصارچىاپاق ، کویلونک اولدېيى كبى اوتكىدەن ئەنەن اوپىبور . مع التأسيف اىچىنده ياشادىيەن . بويوك سرمایه دارلار دورىنە ، اوورطە صنفلەرك اوزۇن مدت اقتدار مۇقاىىيى مەحافظە ئەتلەرى چوقى كوجىدر . بولله بىر فەن اقتداردە قالسە بىلە ، مەحقق سەركىنە بويوك صنایع و تىجارت بورزووازىسىنک آرزو اىتىدىكى سىاستى تطبيق ايدر . بىزدە اتحاد و ترقى ایچون بولله اولىشدى . يارىن خلق فرقەسى عىنى استحالا يە اوغرىيە جىقدەر .

باڭىز بىخول نە سەرۋەلە اوپىور : حکومت باشىنە اوئانىك ويردىكى قوت و صلاحىتىلە - ذاتاً طېبىي هدفي داڭما دها يو كىشكەندر جەلەرە ايريشەك اولان - کوچوك واورطە سرمایه دارلاردىن بىر قىسى جراتكارانە ايشلەرە آتىلەر ؟ سەرعتىلە بويوك بىرمالى قدرت احرازىيدىلر . ارتقا اوئلرک منفعى اقتصادىاتك قىود و شىروطدىن آزادە و سربىست اوئلاسانىدەدر . بىر كىلىر مەم بىررول اوينىيە بىلەمك ایچون ، طلق رەتىزىدە اجنبى سرمایه سېلە تىشرىك مىسائى ئېتكى مەبورىتىنە بولۇرلار . بۇ وضعىتىدە بولۇشان بىلى مىسائى ئېتكى مەبورىتىنە بولۇرلار . سرمایه دارلارنىڭ تەنھىيەن بىلەشىر . حکومت كىنىدى طرفدارلىرىنىڭ تەنھىيەن مەعرض قايلەر . انحصار جىلەندىن وار كېمكىدە ، ئەمپر ياپىلىست دولتلەرە ، مەلتەك ضررىنە اووارق ، او زلاشمقدە مصطر قايلە .

بوكۇندىن بويوك شهرلىرىنىڭ زىكىن بورزووازى بۇ وضعىتىدە بۇغا يەلدەدر . بوندىن ناشى تأسیس اىتىدىكى تۈرىپىرور

استقلال ناي آلتىندا مختلف صنفلەرك بولله باشقا باشقە غايەلر تەقىب اىتىدىكىرى ، او صەرەدە ، کویلونک دومانلى كوزلرى ، مەفكىرسى سەچەمىزدى . بوكا مىدان دە براقيلمامەشىدى . زىرىا بورزووازى صەنقى ، منقۇنى ايجابى ، بۇتون ملت افرادىتكە ، تجاوزە اوغرىيان شىزىك وطنى ، مشتراك حقوقى مەدافعە اىتىدىكى ، وەركەك بجادىلەدە عىنى دوجەدە علاقەدار اولىدىنى قناعتى هە واسعلمە اىلە قوتلىدىرىمكە چاپىشىدى .

يالكىز ، استقلال حربى قازانان ايشچى و كولو كىلەلەرینه قارشى ، بولله جە آناطولو مجاهىدلرى بىر تەهدى آلتىن كىرمىن اولىي . رەلدە . بۇ تەھدى اىفا اىتىدىكلىرى ذەبابى اوياندىرىمكى بجورىي واردى ، بونك ایچون دە اوئلەرە صەنف فرقىلىرىنىڭ موجودىتى حس اىتىدىرىمەك ، قىصىلى آناطولو زىكىنلىرىنىڭ حاكم مەنف موقعەنە كېمە لەنى ، كىنيش خلق كىنلەلەرینك اقتدارە يو كىسلەمەسى شىكىنە كۆستەركە لازىدى . يكى حاكم مەنفەت ئەظاھرىنە ، ارجاعە و حکمدازىغە قازىشى ، سىياسى بورزووا انقلابى يابان عسکرى ، وملکى بوروق اتر طرفەندەن تەقىب ايدىلەن خلقجىلەق و اصلاحاتنېيىق بولتىقەسى بوضۇرۇت دوغورمىشدر .

كېتىدەكى وضعىتى كوز او كەنە كىتىرىرسەك ، ياللان انقلاب و اصلاحات ، كولو ایچون اىلىكى دوغرو بىر آدم عد اوئلە بىلۇر . حقيقىتى داها ئىي افادە ئېتكى ایچون كولو ، ازكىشافە ئەسلىنىدەن بىر آز داها ماساعد بىر شەكل ادارە مواجهە سىنەدر ، دىلى بىز .. يوقە مەنفرق مىئەلەلە مەشۇل اولان اسلاماتىيەلەن آناطولو طۇرماقى ئىشلەنەن لەنەنە . مىتىت و مادى بىر فانە بىكلەمك خىالاتە قاپىقىدر . بۇ اۋادىدە خلق فرقەستك و ياهىھانىكى برايلرى بورزووا فرقەستك قىلغى ئىدە بىلە جىكى ماسافە غايت قېصەدر . زىرىا يابىلان اصلاحات اىلە بىر آن كايمەر ، كە ئەتىل ئەتىدىكى بورزووا صنفلەرىنىڭ منقۇتلىرى جىدى بىر صورتىدە خالىدار اوئلە باشلار . جىزى ئەدىرىلى ، ئاظاھرا كولو ئەنەنە قاتونلر بودقىقە دن بالاعتبار دورور ، ايشلەنە اوپىور . جىرسىپ مثال اىلە فەتكەزى اىضاھ ايدەم : بوكۇنكى جەھورىت حکومتى ، اھشار بىرینە يكى بىر بىر كۆ اسولى اقامە ئېتك اوزىزەدر . بواصول اىلە هېيچ او ما لازىھە ئەقىر كولو ئەنەنە يەدىكى و حیواناتە يەرىدىكى مەصۇلات وير كۆبە تابم اوپىلە جىقدەر . بۇ شەبەسز اوقق برايلىكىدە . يالكىز بازارە جىقان جوبات و سائز زىراعى مەھصولاتدىن يېرسىم آنە جىقدەر . يابىلان تەخىنلىرە كورە بۇ صورتە ئاشارك ويردىكى قرق مېلىيون يېرىنە يېرىنى بىش مېلىيون قادار واردات ، دولت خزىنە سەنە كېرە جىقدەر . دىتك اوپىور ، كە حکومت باشقە بىر منبعدىن بواون بىش مېلىيون لىرا اكسىكى تدارك ئېتكە عېرىور اوئلە جىقدەر . ياباجىنى شىيەنى شەمدىدىن كەش-ف اىدە بىلەز . دوغورۇن دوغۇرىيە جىيات اوئنان وير كىلەلە زىكىنلىرك كېمە سەنە سەراجىت جىسارنىدە بولەمە جىي ایچون ، ياباشقا ئام ئەلتىنە بىلەرەي پەنە كولولۇن ئەلە حق ؟ و با بىراسەلەك رسىمى شىكىنە على العموم

جمهوریت فرقه سنه منسوب وجال، کویلو واش. جی صنفلوینی
نهدید ایدن، مریت اقتصادیانه طرفدار، دولتیلکه مخالف بر
پروگرام اطرافندو مجادله به آنقدر چکنیه بور. خلق فرقه سی ده
بو اینش اوزونده، ر. جوشقون خلقجیلدن بر چوغنانک بوکونکو
حالته باقیلرسه، ایمدادکاری انقلاب شرابنه ایه منع صوی
قاویشمش اویلیفنه حکم ایمکده تردد ایدلز. بوکوچوك بورزووا
فرقه سنه منسوب نفوذی اعضانک سرمایه لری آردیفی نسبتده،
انقلابیخانی آزاله حق؛ جایه جیلکه نهایت ویرمک، اینجی
سرمایه سیله اوزلاشمک، اسک اقتصادی اسولاره رجهت اینک
ایچون غایت مکمل وسیله لر بوله حق؛ بوکون بورینه بوصوق
صالایان ایکی بورزووا فرقه سی بربریش قوجاغنه آتابلا-قدر.
بلکه آراده، شخسلر اورونده، جتین مناشه لرحیان ایده جاک
قاوغاز کورولوتولو اولاچق؛ فقط درین پره نسیپ اخلاقلری،
عینی صنک بوایکی قنادی هیچ بوزمان بربریندن آیرما یه قدر.
بو سیله بز بر رفاج هفت دن بری شاهدی اویلیغز کوسکونلکلره،
آتوب طوفه لره بر جلوه، بر اویون منی بر اختلاط نظریه
باچورز.

***

تورک کویلوسی انقلاب فازاندیردیفی حلزی، واسکی حکومت
شکاریته نظرآ کنديسی ایچون دها پك چوچ خیزی اولان
جمهوریت اداره منی، هر هانکی بر جومه فارشی قیدافعه ایمکده
متقداردر. فقط بلات کنديسی تشکیلانلا عازسه، جریان
ایده جک و قایمه سیرجی قالیه حکوم اولاچق، علیهنه سر جوچ
تدییرلر اتخاذ ایدلیکنی کوره جکدر. موجود بورزو فرقه لرینک
مشترک بر غابه لری وارددر. تئیل ایمدادکاری منی، فردی مالکیته
مسند بر سرمایه دارلله زنکیناشدیرمک وبالو سیله مالکیت اقتصادیاتی
انکشاف ایتیرمک... بوکون حکومتک تعقیب ایتدیکی سیاست
پوغایه طبان طبانه ضدر. مخالف فرقه بوک آچیقدن آچیه،
بیدلی ایسته بور. حکومت فرقه سی ایسه توکوردیکنی بالامامش
اولق ایچون، حسن ایتیرمکسزین تدریجی بر طرزه بور جمعی
یانقه حاضر لاتیور. قابنه بدلندنبری بو حركت باشلامشد: بیله..
و بو چاره سزدر.

حاکم صنف، هرکون بر آز داهما سرمایه بیریکدیرمکه
و اقتصادی بر تقوه مالک اولخه جبوردر. عکس تقدیرده موقعی
حافظه ایده من. رقیلریه حکوم اولور. ملکتمنز کی فردی
ملکیت جاری اولان بر لرده، سرمایه بیریکدیرمک دیکه کویلو
و ایشجی کتله لرینک یاراند قلزی قیمتلردن، سرمایه دارک کنديسنه
مهم برصمه آیرووب صاقلاماسی دیکدر. بومقصده تأمین اینک
ایچون، بورزو و اصنک پایه جنی شی بودر. باشمزرده کی خلقجی حکومتی
بوماهیته برصمه حکومتیدر. استحصال و مبادله ایشلرند و اسطه اق
ایدنلرک، کویلو واش-جی بی عظی درجه ده استهار ایه لرینی
هه مین ایچون اک کسدیرم بولی آراماسی؛ ایجا بنده کندي بایدینی
اصلاحاتی حکمسز بیرا قاسی پك طبیعیدر. و دنیانک بوکونکی

وضعیته، بزم کی کوری مملکتلرده، بین الملل سرمایه دارل
عالنده برجایه تأمین ایته دیکه، فردی تشه بشرله مهمجه بر ایش
کورمک امکانسرا اولیدیهندن، تورک حکومه، بارین کویلو لرمنی
اجنبی سرمایه مکده استهار ایته سفی قول ایلاشدره جنی محنتدله.
کورولیور، که کویلو ایچون شو ویا بوفقه به ظاهرت
ایمک موضوع بحث اولاماز، او بعضا اساسلری و گندی لهنده
بولدینی اجرآ ای محافظه وادمه ایتیرمک و گندی صنف: نفععلیته
اویغون بر طرزده، تام و حقیقی بر قورتلو شه قدر، انقلاب
حرکتی ایلری کو تورمک جبور ننده در، بورزو آصفنک، پایدینه
ندامت کتیره رک یاشانه قدن فارغ اولدینی، بر جوچ انقلابکار
تشبلری، ایشجی ستفیله اتفاق ایده جک اولان تشکیلاتی کویلو
صنف دهامکمل، دها اطرافی بر طرزده و امیال اسز بر صمیمه
قوه دن فله چیقار ایلر و بر ممتاز صنفی دکل، بوتون مانه بربایلز
اسارتندن قطی صورته قورتارا پیلر.
کویلو صنفی چوچ طاغتنده. بربیوی و سائطدن محرومدر.
طوبلاخانی، حرکتی کلیسی چوچ کوچدر. کویلو قرشالرمنک
شیع وضعیته داشر قسم خصوصی مسزده کی عالمی تدقیق او قویانلر،
کنديلری برصمه اطرافنده جم ایچکده کی مشکلاني تقدیر
ایدرلر. بو غیر مساعد شرائطه مبنی کویلر لرمنک تشکیلاتی
ایمک زمانلر ضعف اولاچق، کیب اعتباریه بر اهیت احرار
ایته بیله، کندی باشه بر ایش کورمک قابیته مالک بولنایه
جقدر. حال بو، که شور ایشجیلریک وضعیتی بالعکس تنور
ایته لریه، بر شمه لریه، حرکتی کله لریه فوق العاده ایلور یشلیدر.
غایه لر و منفذلر هان بربریشک عینی اولدینی ایچون، کویلو لرمن
ایشجی جمیتلریک و هبرلکنی و پیشدار لغتی قبول ایته؟ ایه
اسیر وضعیته قلائق ایته من لرسه، اونلره متعدد آطفیلر صنفه
فارشی مجادله بیه کیریشمه ایدرلر.

کرچه کویلو لرمنار استنده هنوز تشکیلات نامنه هیچ بر فعالیت
یوقدر، فقط انا طاولوده اکنکی طوبراقدن چیقار انلرک قسم اعظمی
طوبرا قیز افدن مضطرب اولدقلنندن، در حال بوکا بر چاره
بولوناسنی ایسته مکده حقلیدرلر، متضی بر قوت میدانه چیقمانی
و مجادله ایته سی بکله جک او اسه بر چوچ عائهلر مه و پریشان
اولماق تله کسنه معروض قالا جقردی بوکامبی علاقه دار کتله لرک، قرار
و بر مک صلاحیتی حائز اولانلری، دوغرو دن دوغرو به
مستجعل اجر آاته سوق ایچون تضییق ایته لری الزمدر.

بو بیک اراضی و مینه بیکلرک مصارمه و استهورک
و طور اغی اول طایاره دیا آرکان بوقسول کویلو لر بیز بدل
تcessمی....

شماری ایکی آی اویل آیدینلر مجموعه سی ایلری ب سوره شدی،
بوهون کویلو لرمن ایمک اجتماعی دیله دکارینک بو اولدینی هر فر صنده
بر آرایه کل دیکه، بر آغزدن اعلان ایتمیدرلر. در قدر

آیدینلوق

حکومت، کویلو نونک صیرتندن نه آلیور، کویلو یه نه بیرا قیور و نه ویریور؟ بوندن صکرا، کویلو نونک آغیرو ضعیقی بوزندن مملکتیک فتوسجه و مدنیتیجه نه ضایع ایتدیکنی ده دوشونه. جکز، بز آج حق بویله بر تدقیقدن صوکرا کویلو مسأله سنک حلی حقنده مستعجل ویا نهانی اقلابی ویا اصلاحی تدبیرلر کوسته بیله جکز.

کویلو مسأله سی

مطبوعات آرا صیرا کویلو لردن، اعشاردن، پک نادر او له رق مارا باردن، رخیبر لردن، دزه بکلر سنک موجودیتندن، حق « اوما » اسمنده بوده و بر کی طوبلاندیغندن، هایت پک، آما پک سه رک او لارق بوس بوتون طوبراق سز کویلو لردن بحث ایده ر. فقط بو بحث ایدیش بر سیسته م آلتنده و تعقیب ایدیلن اجتماعی - سیاسی بر مقصد ایچون ده گیل، کلینی کوزه لدله ایدیش بر استیخبار قیلندندر. بز کویلو مسأله سی اساسی بر صورتده تدقیق ایتمک، استلزم ایتدیکی مستعجل اقلابی تدبیرلری کوسترمک و امکنی کتله لری، شهر عمله سی بو تدبیرلری مدافعه یه دعوت ایتمک ایسته رز.

کویلو مسأله سی حل ایچون تدقیقنه مراجعت او لو ما جاق اساسلر شونلر در:

۱) طوبراق وزراعی استحصال آتلری، جانلی جانسز ده میر باش او زه رینه ملکیت؛ ۲) زراعی استهار اصوللری؛ ۳) زراعی ویرکلر و کوی و ماحیه بودجه لری .. یعنی بز شونی آراشدیراجاغن: مملکتمنزدہ طوبراق دن استفاده هانکی حقوق و فعلی شرائطه ممکن در. طوبراق دن ماعداً زراعی استحصال آتلری وزراعی حیوانلر نه مقدارلرده، کیملرک النده در؟ طوبراق دن یتیشدیریان ثروتذ؟ چالیشان، امک چکن کتله لرک حصه سی هدن عبارتدر؟ چالیشمایان متغلب عنصرلرک الله هانکی قسم چکیور؟ حکومتک بودجه سی بوندن نه قادر استفاده ایدیپور، و کامقاپل ایسه کویلو یه قادر استفاده ایتدیپور؛ وزٹ قیصاسی: دره بکلری، متغلب، اراضی صاحبلری، اوقاف،

طوبایه او زه بینه ملکیت - - قانونلری مزدہ طوبراق او زه رینه، ملکیت ده گیل، تصرف أساس در. یعنی طوبراق عموم ملکت مالی، ملکی صایلیلر و عموم ملت اوندن بر عنجه داژ دسنده استفاده ایده ر. بو حقه استناداً ملکت سیاسی گھنی، شخصی حاکمیت مؤسسه سی دیک او لان دولت اوچ سنه ایشلنمہ من طوبراغی اسکی صاحبندن آلیر، « بلا بدی » باشقه سنه ویریدی، طوبراغک ایشلنمہ من قلامامانه دقت ایده ردی. طوبراغک صاتیلماسی، کرایه ویرلمه سی، باعیشلنمہ سی جائز ده کیلدری. بو حکمرلر یالکنر طوبراق ایچوندی. اوسته دیکیلن بنا و آفاج، سی ایله وجوده کتیریان اولار، میوه باخچه لری و باغلر او زه زنده تام بر ملکیت جریان ایده ردی. بو قیصه مقاولدده ایضاً حی ممکن او لمایان سبیلر طوبراق او زه رینه داهما که نیش ارثی و شخصی تصرف حقوقی تأسیس ایتديردی، قانوناً طوبراق ملکت مالی، ملکی اولمک اساسی باقی قلامله برابر فعلاً حقیقی بر ملکیت حق وجوده کلدری. ۱۲۵۵ (۱۸۷۲) فرمانندن صوکرا حکومتک ایشلنمہ من طوبراقلری صاحبلرندن آلوب طوبراق سز لره ویردیک، طوبراغک صاتیلماسه، ترهین ایدیله سنه مانع اولدینی واقع ده کیلدری. او حالده بو مؤسس و ضعیقی ده کیه دیره جک بر فرقه، واونک حکومق، قانونک لفظی مساعده سندن زیاده اقلابی بر تدبیره استناد ایتمی لازم کلیر. یعنی بز مملکتمنزدہ طوبراق او زه رینه ملکیت حقنک بالفعل تأسیس ایتمش بولوندیغی قید ایتمک،

بر اقلابی خطوطه آنچ نیشنه او لقلاری نامه و اقلاب لهنه قیداً گشده‌ک . بونک ایچون فتحی نک پر و غرامنک بو نقطه‌یه عائد یه سیج بر سوزی احتوا اینه مسی اقلابک اکاله صنفی منفعتلاری اقتصادی اولارق بوتون قوتاریله طرفدار امکبی کته‌لری ایچون صوک درجه شایان تأسی در . نظریم زده، نامه آدامارق لیه‌رال و ترقی پرور ده کیل خالص محلص او پور تو نیست بر بورزو و آزی فرقه‌سی اولان ترقی پرور فرقدن ایسه دره بکلکی الغا کیی بر اقلاب‌جیلگی بکله‌مک طیبی عیث در . ایشته‌سماً اعلان ایتدکاری پر و غرامدہ میدانده . بو کادائر نک بر سوز بیله‌یو ق .

شیمیدی بز ، هملکت‌تمزده طوبراق او زیرینه ملکیت حقنک مختلف شکلارینی کوزدن کپرده‌کدن سوکره طوبراغه تو زیبی او زدنده بر آز تو قفایدہ لم ، یعنی هانکی صنفارک و فردلرک نه مقدارده طوبراغه مالک اولدیغی آراسیدرده لم .

طوبراغه نه نسبتده مختلف زراع طبقه‌لری آراسنده توزع ایتدیکی حقنده استائسه‌تیق معلوماتی اولارق آن‌زده آنجاق ۱۳۲۵ (۱۹۰۹) سنده عائد بعضی رقلم وارد . بونله نظرآ بالکز آنادولونک - ارضروم یا لاسیله جزیره علیا و استانبول - ادرنه منطقه‌سی خارج - چیفچیلکه متغول عائله‌لرک مقداری (۹۰۰) بیکی تجاوز ایدیوردی . بونلر آراسنده طوبراق شو صورته توزع ایده‌ردی .

۱) بر هکتاردن (۱۰ دونومدن) نقصان بـ ۲۸ طوبراغه مالک اولان عائله‌لر (قیفر کوبالول)
۲) بر هکتاردن فضله، ۵ هکتاردن (۰.۵ دونومدن) نقصان طوبراغه مالک عائله‌لر (اوزتاحالی کوبالول)
۳) ۰.۰ دونومدن فضله طوبراغه مالک اولان (۰.۰۰۰ عائله‌لر (آغالو)

بوس بوتون طوبراق‌سازلرک ، رنجبر و ماربالرک [مرابعه‌جیلرک] نسبتی کوسه‌هه ریله‌دیکی کیی ۳ نجی مقوله ایچنده اک زنکین طبقه‌یی ، بکلر طبقه‌سی تشکیل ایده‌نلرک نه نسبتده اولدیغی تعین اولونایور و الئرنده

و کرمک اراضی صاحبلرینک کره‌ک دیکر بورزو آزی طبقه‌لرینک بو ملکیت حقنی تقیدده کیل توسعه و اطلاقه مائل اولدیغی نظره‌آلق مجبوریت‌دهیز .

برده ملکیت حقنک بو شخصی شکلدن باشقا برده مؤسی‌وی ، صوک درجه مغلق دیکر بر تصرف اساسنک پوشیدیکی معلومدر ، اوده « وقف » اصول ملکیتی در . ۳ مارت ۱۹۲۳ اقلابی بو استئار طرزینه بر ضربه ایندیریکی کوروندی ، فقط حقیقتده او قافق قرون وسطایک دیکر مؤسسه‌لری - مدرسه‌لرله شرعی محکمه‌لر کی تصفیه ایمکدن چوق او زاق قالدی ، او فی ساده‌جه دولتشیدرده ، یعنی خزینه منفعته او کوهنه مؤسسه‌نک مکتب استئار - قلرینی ایقا ایتدی . حق بوقادرینی ده پایعادی ، و قفلرک و ره‌لرینک ، متولیلر و متوجه نایله تاریخمزده تخریبکار بروول اوینایان ، مدنی انکشاپزه بیوک برانکل اولان طفیلرک دخی مکتب حقلرینی طاییدی ، بیووزدن بودجه‌هه آغیر بیوکده بیوکلندی .

اوچونجی بو شکل اولارق « دره بکلک » نامنی ویردیکمز شکله‌ده اشارت ایمکلیز . فتحدن بری سلطان سلیم طرفدن ایقا اولونان بو طفیلت شکله نه تنظیمات ، نه مشروطیت ، نه ۳ مارت اقلابی دوقونا بیلشدرد . بالکز عصمت پاشا قاینه‌سی ، ذکافی و شکری قایا بکلرک زراعت و کالتاری زماننده ، طوبراق‌سازلر طوبراق ویرملک ایچون زراعی برو و غرامه مالک اولدیغی اعلان ایمکشی ، بوده بعض خلق‌جی مبعوثان آنادولونک شرق قسمی دره بکلکden قورتارمق و ده موقراسیه ایصال ایمک لزمندن بحث ایتدی . عصمت پاشا قاینه‌ستک شرقی و غربی آمادولوی شومندوفر لرله با غلامق سیاستنک ده بودره بکلکی الغا برو و غرامه عطف ایمک ایسته‌رذ . « جمهوریت » غرنه‌ستک غیور و مدقق سیار مخابرینی بالخاصه شرق آنادولو دولاشیدر ماسنی ، مخاطر لرله قاتلامارق دره بکلک ناصل [مهالک بر قرحه اولدیغی تصویر ایتدیرمه‌سی ده خلق‌جیلرک بواستقامتده

شرق آمادولوده بر دره بکلکلک حکم سوردیکنی بیلیورز . صرحوم کوک آلب چن سنه بو حوالیده کی دره بکلکلک تصفیه سنی ، هم مستعجلانه افقلاجیلره توصیه ایدیوردی . «جهوریت» غزنیه سنک غیور سیار مخابری ده بزه بو طفیلی فاودال عنصرک ارتبا عکار ماهیق حقنده واضح بر فکر ویردی . هر برینک ۱۰ ، ۲۰ حق ۱۰۰ «پاره کوی» اولان بو دره بکلرینک «اوما» نامیله کیفی بر ویرکی طوبلا دیغنى و مارابالرینک ، کویلولرینک آنده آووجنده نه وارسا هیسنے ایسته دیکی کی تصرف ایدیلکنی . علمه عرفانه ده کیل ساده جه او قومایه یازمایه دوشان کسیلیکنی ، اخ . او کرنه نیورز . تورکیه جمهوریتک حر وطنداشلرینک مهم بر یکوتی تشکیل ایدهن بو مستحصل وامکبی کوی کتلہ لرینک شو الیم حالی قارشیسنده ابلته شهر امکبیلری لاقد قالاماز . آمادولونک شرقنده ۱۸۰ بیک کیلومتره مربای و سعنه کی قوچار اولکه داخلنده بولیه بر دره بکلکلک حکم سوردیکه بر قاج یوز بیک کوی مستحصلی ، رنجبر ، مارابا صرف (طوراق کولهسی) مشابه سنده بولوندیقه شهر امکبی کتلہ لری انقلابی ختمه ایرمش ناصیل صایلیلیلی . ویردیکمز قیصا معلوماتدن توضیح ایدیوردکه ، تورکیه جمهوریتک نفوس عمومیه سندن بر قاج یوز بیک عائله سنی تمامیله طوراقسز رنجبرلر ، بر قاج یوز بیک عائله سنی دره بکلرک ظلم و قهری آتشنده کی طوراق کوله لری (سرفلر) ، آنادولو متغلبه سنک مالکانه لرنده چالیشان مارابالر ، اورتاچیلر ، کراجیلر تشکیل ایده در . طوراق صاحبی اولماق اوزده ۱۹۰۹ استانیسیقنده کوستیریلن یووارلاق حساب (۱) میلیون آنادولو چیفتیجی عائله سنک بزرگ ۲۸ (۲۸۰) بیکی همان همان طوراقسز بولونیور و معیشتی تأمین ایچون بعضی فردلری جزئی بر اجرتله قوللرینک ایشیجی قوتی صائمایه مضطر قالیور . حرب عمومیدن بری کویلولرک وضعی اصلا ایشمه مش ، فلاحشمند . بوکا ، زراعت و کالتی بجموعه سنک انجی

نه مقدارده طوراق تمرکز ایتدیکی قاله آلبایور . حال بوکه بونک اهمیت اجتماعیه سی پک بیوکدر . آنادولونک مختلف منطقه لرنده اوزون زمانلر اقامت ایدوب بعض تبعات اجرا ایتش بر ذاتک بزه ویردیکی متفرق معلوماته کوره چیفتیجی نفوشك بزرگ آن دن آذ دونومدن فضلہ طوراغه و بونکله مناسب منقول سرمایه به مالک در ؟ بو مقوله نک ثروتی حرب عمومیدن بزه ، فقیر واورتاحاللی چیفتیجینک علیه اولادق مهم مقیاده آرتمیدر . آغالرکده یوکسک پلک محدود بر طبقه سی داها زیاده سیوریلرک بکار صیراسنه یکمشدر .

طرز استهاده کنجه ، بو خصوصده قطعی معلومات یوق ایسدده ، محقق اولارق معلوم درکه ، آنادولوده اراضی صاحبیلرینک بالذات ، سرمایه دارلر سیسته میله اجرای زراعت ایمه سندن زیاده مارابا با ایجاد طرز استهارلری ترقی اینکده در . مارابالرک ، اورتاچیلرک اکثریا - طوراقدن ماعدا - حیواناتی ، آتلری ، ماکنه لری ، تو خوملنى ، حق مسکنی بوقدر . مارابالر (مرابعه جیلر) آنادولونک حقیقی سرفلری وارد . بعضی بورزو آ غزنیه جیلرک بو بدیخت صتف حقنده تحییر آمیز تعییر لر قوللارندیغنى کورویورز . کویا بو « خیرسیز حریفلر » « زاواللی » اراضی صاحبیلرینک « حقنی » کتم ایدرمش ، اونلره جزئی بر حصه آیدیرمش ۱ فقط یکرمی اوتوز و داها زیاده مارابالرک هر بزندن آلتان حصه ایه نه قادر جزئی اولوزمه اولسون یکوننک بر قاج مارابا عائمه سنه دوشن حصه دن فضلہ اولدینی دوشونولك ایسته نیلمیور . اراضی صاحبی بر کره اورتا دن حیوانی ایچون ، صابانی ایچون ، تو خوملنى ایچون حصه آیدرقدن ماعدا « میری » بیده بول بول ، زاندارما و ملتزم پاییله برابر ، ینه اورتا دن تفریق ایده ره ، نه قالیرسه اوتكده یاریسنسی آلیر ؟ غزنیه جی بکلر ایسه تدقیق سز بو پایلاشی « زاواللی » مال صاحبینک زیانه قید ایده رار .

ایک آلان غزنه جپسناک مشاهده و ملاحظه‌لری :

آنقره

تورکیانک قورتولوش حربی

له ٹونیڈ و فریدریخ

مندرجہات :
مقدمہ

یاقین شرقدہ بس قوت
انگلائر نک یاقین شرقدہ تهدیدلری
یاقین شرقدہ فرانسہ
یاقین شرقدہ آمریقا و پترول مجاہدالہ سی
آنقرہ وروسیا
آنقرہ و تورکیا
یاریںک تورکیاسی
تورکیادہ پرولہ تر حرکتی
خاتمه — لوزان

مقدمہ

۱۹۲۲ سنی آگستو سنک باشلانگچندن ایلوی
نہایتہ قادر آنقرہ دے ایدک . عمومی حرمند اول و حق
۱۹۱۷ سنہ سنہ قادر ؟ استانبولدن کچھ رک . آناطولینک
اور نہ سنندہ بولنان آنقرہ یہ آلمانیا دن ترنه بر قاج کون
ظرفندہ کیتمک ممکن اول دینی حالت بزم سیاحتمن زمان لرنندہ
آنقرہ یوجیلیانی پک زور و وسائل طقیہ پک راحتسز
ایدی . حرب یوزندن هر طرف دہ سیس فائن انتظامی
غائب ایتمش دی . و بز بعضابو بعضًا شو لیماندہ بر قاج کون
ویاتام بر ہفتہ قالمخہ وبکھمکھ مجبور اولیوردق . اصل
ذوقزہ کیدن شی آنقرہ یہ کیدن قارا یولارندہ یوک
قامیون لریا یا پدیغمز یوجیلیقدی . آناطولینک یوکسک
یا یلا و سٹہ پلرندن کیپوردق . قامیونز بر چوک دفعہ لرپان یا پیور

بجز عسی نوس و سنند آلدیغمز شو احصائی معلومات اُک بلیغ بر
مثالدر :

۱۹۱۴ ده تورکیہ نک بو کونکی ۴۶۸ قضاۓ داخلنده
یا پیلان حبوبات زرعیا تک مساحیسی (۳۸,۷۸۳,۶۰۸)
دونوم ایکن ۱۹۲۳ - ۱۹۲۴ سنہ سنندہ بو مساحی
(۲۸,۸۵۲,۵۶۵) دونومہ تنزل ایتمش، یعنی بن ۲۶,۲۸ نسبتندہ
تناقص ایتمش در، بو تناقص اُک بیوک عامل کویلو صنعتک
کیتندجکه فقیر لشمہ سنند باشقة برشی ده کیلدر . کرجہ
بعض رسمی مقامل طرقندن بو کونکی تورکیہ نک نقوسی
۱۳ میلیون را ده سنندہ کوستریلیدیکنہ کورہ ۲,۵ میلیونہ
قادار بر تناقص وارسہ ده لوزان معاهدہ سنند بری خارج
اوئلریسہ قارشی یوکسک کو مرک و سملری قوئش
اویل دیندن حبوبات زراعتی خایلی تشویق ایدل کدہ در .
بو کا رغمًا آنجق بن ۱۸ نسبتندہ کی نقوس تناقصہ مقابل
بن ۲۶,۴ نسبتندہ حبوبات زراعتی تناقص ایتمش در .
تدینک اُک بیوک عاملی شہ سر کویلو رک کیتندی طور اقلری
وابحاصہ حیوانلری اللرندن چیقارمالری ، اُک ای
طور اقلرک زنکینلر انندہ تراکم ایتمسی ، اور تاقلق و ایجاد
ظرز استھارلرینک آرتیسی اویلشدہ .

کلہ جک مقالہ من ده کویلو مسئلہ سنک دیکر جه تلریا
مشغول اوله جغز .

ابدا

حاشیہ - طاشر ا قارئلری مزدن ؛ کویلو رک، رنجبر لرک،
مارا بالرک شکایتلری ؛ احتیاجلری ؛ متغلبه نک غدار جه
استھاری ای غزنه مره یازمالری رجا ایده رز .

آیک یشنلک :

فقیر کویلو کدہ آیدینل غیدر !

اور و پاپلک امپریالیست قوتلاری ایدی . قیصر آلمانیاسی و چار روسیاسی بو مجادله دن چکلدن کدن سو کرا ظن ایدلەی کە انگلتره و فرانسە ، بو ایکى رقیب قوت ياقین شرقده يالكىز باشنه قالمىشلاردى .

حالبوکە بو كون آسيا اوكلەرنده هرشى باشقە بر وضعىتىددەر . مىسىھ بىرانگلتره ويا فرانسە مستەملەكىسى موضوعى اولىقلە قىلاماشدەر . هەر ايکى رقىيىك يكدىيىرىنىڭ شەمىلىك فعالىتى مشكلا تە اوغراتۇق استەمسى اوقدىرەمەم بىر كېفيت دىكىدر . بلەكە اوئىرەك مجادله سى يېكى بىرانگشافى احضار ايتىكىددەر . بو انكشاف ھم انگلەيزلىرى ، ھم فرنسىزلىرى ياقين شرق اوكلەرنىن سوروب چىقارا جىقدەر .

ياقين شرقده فعال اولان قوتلار نەلدەر ؟

اول اىرسە يېكى بىر امپریالیست قوت ساھىيە كىشىرە : متىحدە ئەمر يقاڭكى فيضلى و پتىول منابىي ايلە زىنگىن طوپ راغى ئەمر يقاىي غېر قاپل مقاومت بىر قوت حالىن كېتىرەشىدەر . ئەمر يقا يېكى بىرە تود ايلە ساھىيە چىقىمقدەدر . امپریالیست خەرسەك ايجاباتى تعقىب ايتىكىددەر . مخراج پازارلىرى ، سرمایىه قويە جىق اوكلەر ، خام مال مەركىتلەر و هەرىشىدىن اول پتىول منبىلىرى آرىيور ؟ فقط ئەمر يقا بىر مەسىھلىرىنى قاپتو لا سيونىسز ، اردو سزو عسکرى واسطەلرقو لالەمۇسىزىن الە ايتىكە صاواشىور . دولار ، صليب احمر ، آچلەر ياردىم ، كتاب مقدس بىتون يېكى امپریالیزمك پىشدارلىرىدر .

آسيا اوكلەرنە يېكى بىر قدرت دوغىمشىدەر . يىلى بىر بورزووازى قوت ، ملى غايەلر تعقىب ايدىن ، پان اسلامك تىمالىرى اولان واجبى ھەر دىلە صويوجى قوتلەر قارشو درىن بىر نېرت بىسلەين بىر عنصر حصولە كىشىرە .

بو نېرت بالخاصەڭ ئىزىدە انگلترە يە قارشۇدر . صوك زمانلاردى بىر يېكى بورزووازى ياقين شرقىك بىتون مەركىتلەرنە ، توركىادە ، مصرىدە ، ايراندە بىتون شرق

ايدى . كۆپلۈر وەر طرفە كوردىكمىز آنقرە كېلىرى صانك بىزە حىرتە باقيورلاردى .

(۱۹۱۸) سەندىنلىرى انگلترە امپریالیزمى ايلە صاواشان آنقرە توركىاسى ايلە ، آلمانىسا هىچ بىر مناسبت سو كرا هىچ بىر آلمان آلمانىا يە كەمەن اولدىنى ايجون بورۇزوا آلمان ئەنۋەر زەيىكى توركىياتامىلە مەھمۇل قالمىشدى . آلمان غەزەلری آنچىق انگلترە مطبوعاتىن دن آدقلارى بىر قاج كەمە خېرى درج ايدە بىلەمشەلاردى . كەنامىزدە ماجرالر و سركەذىشلەر آرایانلار و آنقرە مەركىتنك دوغوشىدە واولغۇن بىر حالە كەلەشىنە تارىخى تەقىيەلر آرامق اىستەپتەر خەتا اىتش اولە جىلاردر . بلەك ، بىزە مەقصدىمىز كوردىكىلىمىزى و ايشتەكلىرىمىزى بىلەرىمەك و بىتون شرقده باشلايان اختلال و اتھلاپلەر دائىر خېرىلەر و مەكىدر . و بى كون ، بىز آلمان قومۇنىستلىرىنى علاقەدار ايدەن جەت بى شرق حرکت و اختلاللىرىنى بىن الملل اقلاقىدىن بى پارچە اولىسى و بىتون سرمایهدار دنیا يە و آلمانىا يە دە تەعلقى بولۇنى اعتبارلەدەر . چونكە بو كون آنقرە اوروبىانك كورمىدىكى كوربۇر و اوروبا ايجون قارانلىق اولان شو جەت آنقرە ايجون آيدىنلىق بىر حقىقت در : اوروبا سرمایهدارلىنى پارچەلەنمەدە و اتەقاضا بولىقىدەدر .

برلين : ۱۹۲۳ كانون ئانى صوکى
آ. فەيدىرەنگ وله ئۆنۈندى

ياقين شرقده بش قوت

طرىزىون آغسٹوس اورتەسى ۱۹۲۲
حرىدىن اول ياقين شرقده و آسيا حدودلەرنە بىرلىيە مجادله ايدىن قوتلەر ئەصايق كوج بىر مىسىھ دىكىدى . بو قوتلەر آناتولىيى ، سورىيى ، مصرى ، ايرانى صومق وەند يولە و بوغازلە حكىمان ئۇلۇچىق ايجون چارپىشان

فلسفه:

دیاله قیک نهدر!

۳

آرق احتضار آنه کلش فردارده او لدینی کی،
تاریخی عمر لریخی یاشامش او لان صنفلرکده اجتماعی
تلق لرنه، فلسق کوروش لرنه تام بر سکون
و عطالت اندیشه سی حاکم اولور.

مادناتک اساسی « ماده نلث هر کنی » در. هر کت اب

نضاد در.

چن نومروده کی مقاله منده « دیاله قیک » نه
او لدینی آکلامش و بعضی اساسلری بیلدرمشدک.
دیاله قیک مارقسیزم نظریاتنک استنادکاهی، مارقسیزم
ایسه کرک طبیعی، کرک اجتماعی « حاده » لرک بر نوع
تلق وادرکی طرزی او لویوردی. دیاله قیک کوره ایسه
حادناتک اساسنده؛ « ماده نلث حرکتی » بولونور. بناءً علیه
مارقسیزم، حرکت و فعالیت علمی در. و بونک
ایجوندرکه حرکت و فعالیت بذاته حاملی او لان،
یکی بر حمله، یکی بر نظام اجتماعی دعواسیله، دائمًا
ایلری مرحله لر ایچون مجادله ایده « پروله تاریا -
عمله صنفی » مارقسیزم دعواسندے کندی فکریاتی،
کندی علمی، کندی قدر اجتماعیسی بولشدیر. حالبو که
بوکون ایچون عمر طبیعیسی یاشایان بشرک ترقیستنده
آرق بوتون تاریخی دوللریخی اکمال ایده نوشیدی دها
ایلری حمله لره قارشی و مانعه، یز توقف و ارتجاع،
عنصری او لما قدن باشقا برشی او لما یان « بورزووا - سرمایه
دار » صفتک فکریاتی ایسه حرکت و فعالیتک تأمیله
ضدینی افاده ایده. ایشته بز، دارالفنونک قونفرانس

دیارلرندہ اجنی سرمایه دارلرگلک یربنے یولی، ملی بر
سرمایه دارلر تأسیس ایمک استه مکده در.

فقط بو ملی قورتلوش جدالنک آتشنده دیکبر رقوت
بلیر مکده در : یاقین شرقک کویلولری درین اویقولرندن
اویا یور، سرمایه دارلرگلک آرتان فیضی اونلرک حیاتلرینی
صارصیور و عین زمانده صنایعک تأسیس و انکشا فیله عمله
صنفی ده وجوده کلیبور. هر ایکیسی، عمله و کویلولراوک
آسیا مملکتارینی اجتماعی اهلا به قاووشیدیه حق متمللردر.
بر یکی قوت ده معظم تأثیریله سوویهت رو سیاسیدر.
روسیانک اور تایه چیقیشی و غایلری امپرالیست قوتلردن
تأمیله آیریدر. روسیا امپرالیزمک دشمنلرینی، یکی ملی
بورزووازی، عمله و کویلول قوتلرینی هر واسطه ایله
حایه ایمک ایسته مکده در.

اور و پانک اس-کی دولتلری، آمریق-ا، ملی
بورزووازی، کویلول و عمله، سوویهت رو سیاسی
بونلر یکی شرقده بوکون یکی بر حیات یارانان
بشن قوئیدر.]

بلکه، بر قاج تخارخانه آجتنیسی، غزنه خبارلری
شرقده کی بو اقلابی کورمه مکده درلر. فی الحقیقت سطحی
بر باقیشه باقیلورسه عینی اور تلو شرق قادینلری، عینی
کوچک و فقیر دکانلر، عینی جامعلر، عینی سفیل و خراب
اولر صانک هیچ دیکشمہ مشلر. فقط بالعکس دقنه
ملاحظه او لنورسه هر یرده انکلیز مانه قارشو نفترت
واستحقارلک و سوویهت رو سیاسته قارشو تمايلاتک موجودیتی
و کویلول و عمله نک و رغایز اسیونلرینی اکاله باشلا دقلرینی
هر کس کوره بیلور. بوتون بونلر بوکون یاقین شرقده
یکی باشلایان حیات ایچون بر قاج مثال واشارندر.

صوکی کلد هله ضایعیزده

بوتون روحنه حاکم در، ایشته بونقطه ده در که پروله ته ریانک دیالله قیتیک منطقی، کلساپاک و بورزو و آزینک قلاسیک و شکلی منطقندن آیریلیر. اسکی، قلاسیک منطقک بالخاسه اوچ متعارفه سی وارددر:

- ۱ - بر حکم یا مثبت اولوز.
- ۲ - بر حکم یا منفی اولور.
- ۳ - بر حکم هم مثبت، هم منفی اولاماز.

آشیانک و جمعیتلر کیفتیلری، وجودی، خاصه لری بحشنده بورنجی وایکنجه متuarفه لر دوغریدر. حالبو که «ماده نک حرکتی» موضوع بحث اولونجه دیالله قیتیک اوچونجی متuarقه دن آیریلیر.

مثال ماده نک حرکتنه برمثال اولا رق، بالفرض کردار ضک حرکتی آلام. کره ارض وارمی در؟. دینیلسه بوراده دعوا، ماده وجودو کیفیته دادر. کرک قلاسیک کرک دیالله قیتیک منطقک حکملری ساده جه «اوتن!» شکلندن او لا جقدر. فقط «شو آنده کره عرض محركنک هانکی نقطه سنده در؟». دینیلیرسه بوراده مسئله ماده نک حرکتنه تعلق ایدیلیور دیمک در و دیالله قیتیک منطق در حال قلاسیک منطق دن آیریلیر. اسکی منطقه کوره بونک جوابی «کره ارض شو آنده محركنک شون نقطه سنده در!» او لا جق. حالبو کدیالله قیتیک منطقه کوره «کره ارض شو آنده محركنک هم فلان نقطه سنده در، همده ده کلدر.» شکلندن بولوناجق در. چونکه بر جسم متحرک که حرکتی دیمک، بر جسمک زمانک معین بر آننده، عینی بر نقطه ده هم بولونماسی، همده بولونماسی دیمک در. بونک عکسی بر تلقی هم بو جسم متحرک که، همده او جسمی ترکیب ایده ده ایمک الکترونلر او آن ایچون سکون و عطالتنی قبول ایمک دیمک اولور. بر جامد ماده ایچون بولیه اولان بو خاصه، بالذات حیات ایچون ده بولیه در. حیات؟ هرشیدن اول بر موجودیتک عینی زمانده هم او، همده دها باشقا بر شی اولما سنده در. حیات؛ آشیانک و حادثات کندیلرنده

صالونشه بو مرتعج نظام اجتماعیتک سطحی بر مدافعی اولان موسیو بوغله نک سوزلرنده بوعقی سه زمش و اونک وجهان آیده آلیزمه رجعت ایدیلیور؟... سوزلرینه قارشو: گلوم آته و قلاشان فردرلر اکتریا معنوی، دینی حسیانه صاریلیرلر. انقراض کوبنلری یاقلاشان صنفرده اکتریا اسرار انکیز تلق لر و ایده آلیزمه رجعت ایده لر. زمانزده بورزو و زی بولیه برحال یاشیلور!

دیمک. ماضی و خرافه اولان ایده آلیزمه قارشی، حقیقت و شائیت اولان ما ته ریالیزمک عمده لریله بو دعوا. مزی تشرع ایمک. شیمدی ده عینی پروفسورک و اونک تئیل ایتدیکی صنفك «سکون» اندیشه سنه قارشی دیالله قیتیک «حرکت ماده» بحشنده براز دور اجغز.

حداثاتک اساسی «حرکت ماده» در دیمک. حداثه لر هر هانکی اسرار انکیز بر اراده نک جلوه لریله ده کل، بالذات ماده نک قابو نلریله حصول بولورلر. ایشته بوقانونلرک اساس و قسلسلنده ده «ماده نک حرکتی» بولونور. حقیقت ده ابدی اولان «آشیا» و اشکال ده کل، آشیانک اصلنده اولان «حرکت» در. حرکت شکلاری تکوین ایدر. الکترونلرک شو ویا بو شکلده بو توکی آز چوق دوامی بمنظمه عرض ابدنه شکلاری وجوده کتیلر. فقط بطرقدن ابداع ایدیلان بوشکلر، بر طرفه دائمآ تحریب ایدیلیرلر، یعنی یک شکلله دوغر و کیده درلر. بناءً علیه دیالله قیتیک سکونسز بو حرکت قصد ایدر. بو کرک طبیعت و کرک جمعیت ده بولیدر. بزه موازنہ کی کوریلان صفحه لر آتحق بور استقلالی صفحه لر در. بونک خارجنده بر تلق، آشیانک سکون حالتده تلق سی در که محادر. آشیا و جمعیتلر حال سکون سنده بر مرحه ده کل، نامتناهی الکترونلرک، نامتناهی اجتماعی جزء فردرلک، نامتناهی استقامتلرده کی مبارزه لرینک کچیجی بور مرحه لرندلرلر. بناءً علیه بورادن ده کورولویور که کرحت دیمک، بر بیرینه ضدقوتلرک و مقاو- متلوک نتیجه سی دیمک در.

بوتکساد سیسته می «ماده نک حرکتی» بحشنده دیالله قیتیک

فقط موسیو بوغله و اونک تمثیل اپتدیکی بورزوآ
 صنی ایچون حرکت، فعالیت، تضاد و مجادله قورقونج
 موضوع علدرد، اونلرک سوسیالیست حکومتلری پارس
 قاپولزندہ و فرانسه نک هر کوشہ سندہ کی مارقیسیست فلسفه
 قورصلرینی «قومو نیست مکتبی» دیسے مسلح زاندار مارله
 باصقینه ویردیکی بوكونلرده، تمامیله بر عصر اول قرالرک
 کندیلرینه قارشی بولوندیکی موقعده بولونیوزلر، بوكونک
 بورزوآلری ده، دونکی قرالرک عاقبتنه محکومدرلر.

شوکت ثریا - مابعدی وار -

مکنوز اولان، آبدی برصودنده تسلسل ایده ن تضادلردر.
 بو تضادلرک دور دینی کون حیات نهایت بولور.

خلاصه بو تضادلرک، مقاومتلرک، مجادله لرک منبی
 عالم خارجی دهدور، بز تضاد فکریته ماده و حرکت بخنی
 طریقیله واصل او لویوردز و بولیله لکله عالم خارجی ده کی حقیقت
 و شائینتری افاده ایدیبورز.

دیماله قیتقاک متعاقب پرسیلرینی احاطه ایده بیلمک
 ایچون ماده و حرکت بخنی شویله قیصمه ایضاًه لزوم
 کوردک.

«تروچکی» نک کوروشلرینی تنقید

کیمی سنه هیلیه ایده مناقشه

شبھلی ایشرل آرقه سندہ قوشانلرک قایشا شمسی؛ مایلشمش
 صنایعک و قوئوپر آتیفلرک انکشاھفه بر سدچکلمه سی؛ و خصوصی تجارت
 و کوچوک صنایعه قارشی موافقیله رقاتت امکانلرینک آزماسی
 او لهجه دی. بوندن ماعداً ادخالات امتعه سی میلشمش صنایعه
 قولایله رقاتت ایده بیله جکی ایچون بالطبع استحصال ایشرلری ده
 اخطالله او غرایا جقدی.

نه اصولنک اتحاذی انساندہ، لهنین طرفندن تعیین
 ایدیلن حدودی و تأمیناتی آشارق بعض امتیازات ویرمک
 صورتیله او لهیغی ادعاؤ قابل، اجنی سرمایه سنک فضلله مقدارده جلبی
 التزام ایده راده ک و قراسین کی صاغ جناح دیپلوماتلرندن بحث
 ایتمکتیله لرو مسزدر، اجنی سرمایه سنک روس کویاوسی ایله ارتباط
 پیدا ایتمه سنه مساعدة ایتك، کویونک عمله صنفیله اتفاقی بوزمق
 و «بروله تریا دیگناتاور» اکنی تراکیه الفا ایمکدر.

بز ساده جهه تروچکی نک ایلری ب سوردیکی صورت حاللری
 ندققی ایده جکز، شبھ سز تروچکی بولنلری بر دستور حانه
 قو عامش، مناقشه ایدیله بیله جک بر ناز شکانده تکمیف
 ایتمه مش در. فقط تروچکینک نقطه ظاری، بالکز روسیه
 مناقشه لرندہ موضوع بحث او لاپوب بوتون آنته رناسیولی اشغال
 ایدیبور، تامیلرلری، بولشویک پاریسنسک استادک فکرلری اصلاح ایچه دیلر.
 بالذات تروچکی کندیسی، بولشویک پاریسنسک اون اوچنجی
 قو فرانسی انساندہ، روس سرکز قومیتہ سنک بیننه بو
 قورشون صیقار کی قلمه آلدینی «یکی استفامت» نامنده کی
 رساله سیله وضعیتی اک ای ایضاًه ایتدی،

کچن سنه روس قومو نیست پاریسندہ جریان ایده مناقشه لرد،
 اختلال احتمالی حقدنده موجود پک مهم اختلافلر مسکوت
 چکشیدی. سویت اقتصادیانندہ کی مشکلاری اتفاقم ایتك او زره
 اورنیه سوریلن مختلف توییه طرز لرندہ، لهننک بولشه ویزی
 ایله تروچکی بخصوص کوروشلر، بو احتمالیات مسکله سندہ
 ضمناً بولیله چار پیشیوردی. اهمیتزر مسئلله لردن صرف نظر
 ایده لم. پاریسندہ شکلی برده موقاری، کنجلر واختیارلر آره.
 سندہ کی اختلاف، اسکی محاذلرک (دها اختلال باش لاما دن
 بولشه ویک او لاترک) تردی یا اوغرامی احتمالی حقدنده کی مجرد
 ادعا، بولشه ویزمه حقيق مثلي اولان روس پاریسنسک می کز
 قومیتہ سنه قارشو، تروچکینم لهنده مجادله ایده رنکارنک
 مخالفت عنصر لرینی بر آره یه طوبایه بیلمک ایچون استعمال
 ایدیلن بر تعییه واسطه سندن باشقة برشی دکلندی.

عینی زمانده «نه اک» (یکی اقتصادی سیاستک)
 تحدیدیکی و تجارت خارجیه نک منق برموازنیه سی بهاسنه او سده
 دها فضلله مقدار لرده معمول اشیا ادخالی تروچک چو جو قه
 صورت حلنی بر طرفه بیرا قلم. ۱۲ پاشنده برمبتدی قومو نیست
 بیله بو طبلرک نه درجه متقاضی او لیغی سهو لله تقدیر ایده ره.
 تجارت خارجیه نک منق موازنیه سی، اخراجات نسبه فضلله ادخالات
 حکومت طرفندن او ده نسی ضرورتی دیگندر. بونک نتیجه
 طبیعیه سی ده «چروونیه ست» یکی استقراری تامین ایده موجود
 آلتون قیمتلک آزماسی، روبله مک سقوطی؛ احتکاره رجوع،

«تروچکی» واضح بر شکلده صنایعک و ادب اندیشه مركز لینه نقل مسئله سیله، دولت پلانی مسئله سی تحلیل ایدبیوردی. بوایک مسئله ده، تروچکی نک فکر لینک یکیدن تقدیمه کیریشـمـک ایسته میورز . پلان مسئله سیله صنایعک نقل مسئله سی طرز ایضاً حیله، تروچکینک اوژون بر زمان ایجون اختلال امکانلرینک اوژا ایلاشـدـیـنـیـ قـنـاعـتـهـ وـاـصـلـ اـوـلـدـیـنـیـ بوـکـونـ سـادـهـ جـهـ قـیدـ اـیـكـ اـیـسـتـهـ بـورـزـ .

بشنجی قونفرهـدـ سـکـوـتـیـ حـاـفـظـهـ اـیـدـهـنـ تـرـوـچـکـیـ،ـ قـوـنـقـرـهـ دـنـ سـوـکـراـ هـاـنـ مـیدـانـهـ آـتـیـلـیـورـ وـ بـوـ دـفـهـ کـچـنـ سـنـهـ کـیـ روـسـ مـاـقـشـهـ سـیـ آـلـتـنـدـ صـاقـلـانـانـ اـصـلـ مـهـمـ مـسـئـلـهـیـ:ـ اختـالـ اـمـکـانـ واـحـیـالـرـیـ مـسـئـلـهـ سـیـ آـجـیـچـهـ اـیـلـرـیـ بـهـ سـوـرـیـورـ .

مـائـلـکـ صـرـاحـتـ کـسـبـ اـیـسـیـ اـیـجـونـ بـوـ وـادـیدـهـدـ مـنـاقـشـهـیـ بوـیـوـکـ بـرـ مـخـوـنـیـلـهـ قـبـولـ اـیدـبـیـورـزـ . سـادـهـ جـهـ «ـهـقـنـیـقـ»ـ نـقـطـهـ نـظـرـدـنـ دـوـشـوـنـیـلـوـرـسـ؟ـ فـابـرـیـهـ لـرـیـ استـهـمـالـ اـیـتـدـیـکـارـیـ موـادـ اـبـدـاـیـهـ نـکـ اـسـتـحـصـالـ مـرـکـزـ لـینـهـ یـاقـلـاشـدـیـرـ اـرـاقـ،ـ بـوـلـ مـصـارـقـنـکـ وـبـوـسـوـرـهـ مـعـمـولـ موـادـ فـیـتـاـنـکـ تـغـیـلـ،ـ هـرـکـسـ کـسـبـ اـیـتـدـیـکـیـ بـرـ فـکـرـدـ .

فقطـ تـطـيـقـاتـهـ کـلـنـجـهـ،ـ تـرـوـچـکـیـ،ـ مـرـکـزـ قـومـیـهـ سـیـ اـیـلـهـ هـیـچـهـ مـتـحـدـ دـکـلـدـیـ .

مـرـکـزـ قـومـیـهـ سـیـ اـحـتـیـاطـکـارـانـهـ حـرـکـتـ اـیـدـوبـ،ـ بـرـوـلـهـ تـارـیـاـ دـبـکـتاـ توـرـاـسـنـکـ اـکـ مـهـمـ اـسـتـنـادـ کـاهـنـهـ تـشـکـیـلـ اـیـدـهـنـ لـهـنـ غـرـادـ کـیـ بوـیـوـکـ حـیـاتـ سـیـاسـیـهـ مـرـکـزـلـنـدـ کـیـ عـمـلـهـ تـشـکـیـلـاتـیـ دـاـغـیـتـمـقـ اـیـسـتـهـ مـیـورـدـیـ .ـ یـاوـاشـ یـاوـاشـ اـیـلـرـیـهـ بـیـلـمـ،ـ بـوـنـوـنـ اـقـتـصـادـیـاتـیـ هـرـجـ وـصـحـ اـیـتـهـ بـیـلـمـ دـیـورـدـ .

تـرـوـچـکـیـ نـظـرـیـانـهـ بـوـ صـوـرـتـ حـلـ مـخـالـفـ کـوـرـوـنـهـ مـکـلهـ بـرـ بـارـ،ـ اـسـقـالـ دـوـرـهـ سـنـدـهـ درـینـ بـرـ پـرـیـشـانـیـهـ سـبـ اـوـلـیـلـهـ جـکـ بـرـ سـرـعـتـهـ «ـهـقـنـیـقـ»ـ نـقـطـهـ نـظـرـدـنـ مـنـطـقـیـ کـوـرـوـلـنـ نـسـیـقـانـ مـصـرـانـهـ طـلـبـ اـیدـبـیـورـدـیـ .

تـرـوـچـکـیـ اـیـلـهـ بـوـلـهـ وـیـکـارـ آـرـهـسـنـدـهـیـ بـوـ اـخـتـالـ تـالـیـ درـجهـدـهـ اـهـمـیـتـ حـائزـ بـرـ مـسـئـلـهـ تـقـیـ اـیـدـیـلـهـ مـزـدـدـیـ .

صـنـایـعـ مـرـکـزـلـینـکـ نـقـلـ حـقـنـدـهـ کـنـقـطـهـ نـظـرـیـ اـیـلـهـ تـرـوـچـکـیـ رـوـسـیـهـیـ اـوـزـونـ بـرـ زـمـانـ اـیـجـونـ اـقـصـادـیـ بـرـ کـلـ تـشـکـیـلـهـ وـخـارـجـیـ قـاـپـیـتـالـیـمـکـ دـاخـلـیـ تـضـادـلـیـ،ـ ئـمـیرـیـالـیـسـتـ دـوـلـتـرـ آـرـهـسـنـدـهـ کـیـ مـجـادـلـاتـ،ـ مـسـتـمـلـکـاتـ مـجـادـلـاتـیـ،ـ صـنـفـ مـجـادـلـاتـیـ بـوـرـزـواـزـیـاـ دـاخـلـنـدـهـ وـعـنـیـ زـمـانـهـ مـخـنـثـفـ مـلـکـتـلـرـکـ رـوـسـیـهـ اـیـلـهـ مـنـاسـبـاتـهـ دـرـینـ تـبـدـلـاتـ سـیـاسـیـهـ وـاـقـصـادـیـهـ وـجـودـهـ کـتـیرـسـهـ؟ـ تـرـوـچـکـیـنـکـ تـصـوـرـ اـیـتـیـکـ اـوـزـونـ دـوـرـهـیـهـ مـخـصـوـصـ بـلـانـ نـهـ اوـلـاجـقـ؟ـ تـرـوـچـکـیـنـکـ بـوـنـوـنـ بـوـ مـسـئـلـهـ نـقـطـهـ نـظـرـیـ اـخـتـالـ اـحـتـماـلـاتـیـ مـسـتـبـعـدـ کـوـرـمـسـنـیـ مـسـتـلـزـمـدرـ .ـ اـسـاسـاـ تـرـوـچـکـیـنـکـ نـقـلـ وـپـلـانـ مـسـئـلـهـلـرـیـ حـادـ بـرـ شـکـلـدـهـ،ـ آـنـجـقـ ۱۹۲۳ـ تـشـرـیـنـ اوـلـنـدـهـ آـلـانـیـانـکـ رـجـمـتـ حـرـکـتـنـدـنـ صـوـکـراـ اـورـهـیـ آـمـسـیـ بـوـ حـقـقـیـ اـسـآـهـ کـافـیدـرـ .

آـلـانـیـادـهـ اـخـتـالـ اوـلـهـیـدـیـ اوـزـونـ دـوـرـهـیـ دـوـلـتـ پـلـانـ دـهـاـبـشـهـ بـرـ اـخـتـالـنـکـ دـیـکـرـ بـوـیـوـکـ هـاـلـکـهـ سـرـایـیـ تـیـجـهـسـیـ؟ـ دـوـلـتـ پـلـانـ مـسـئـلـهـ سـنـدـهـ ضـعـیـفـ بـرـ اـقـلـیـقـ قـوـمـوـنـیـسـتـ اوـلـقـهـ اوـزـرـهـ ۳۰۰ـ مـتـخـصـصـدـنـ

رـوـسـ اـخـتـالـنـکـ دـیـکـرـ بـوـیـوـکـ هـاـلـکـهـ سـرـایـیـ تـیـجـهـسـیـ؟ـ بـرـ طـرـفـدـنـ کـنـیـشـلـهـمـشـ سـوـوـیـتـ جـاـهـیـرـ مـتـحـدـهـ سـیـ دـاخـلـنـدـهـ کـیـ صـنـفـ مـنـاسـبـتـلـرـینـکـ

بیطر لره خطاباً ایراد ایتدیکی نطقنده تروچکی تاربخونه بر دها آلمانیاده ۱۹۲۳ تشرین اولنده اولین قادار اختلاله مساعد بر وضعیت احضار ایتمه سنه چوچ احتمال ویرمه دیکنی سوله بوردی . مسئله غایت واضحدر .

کچن سنه اختلال ایمیاده عقم قالشیدی . و بوکا مشابه بر وضعیتک تحدیت آرق احتمال خارجندیدر .

«آنترناسیونال»ک بولشه ویک سیا ذنه قارشو و محترز بر تعریف باعیق ایمیون روجکی بوندن استفاده ایدبور آلمانیا و جعشنده بحث ایدر ایقر، در حال قومونیست بین لمنک ای بر اداره به مالک اولماسنده کی اهمیتی ایلری سورپیور . دنیا اختلالنک مقتضم بر اداره به احتیاجنک نظری برصورتنده تصدیقه پک لزوم یوقدی . بوخصوصه هب متفقر .

فقط تروچکی ضمناً اکر آلمانیاده اختلال عقم قالشیدی، بو عقامت قومونیست بین المی اداره سنک فناگفتند ایلری کامبکنی آکلاعنی ایستیور .

تروچکی او نوتیور، که لمان پاریسی وبالاصمه پاری بی اداره ایدن صاغ حنای ایلری سوق ایمک انجام استدیکی رمان، ۲۹ آگوستوسده «فاجیپرم» علیهنده غایش کونسک مڈا کری مسئله سنده کنندیسی مستنکنف قالشیدی .

نطقنده تروچکی بحر محیط کبیر اطرافنده واسع و مدهش بر حرب احتمانی تصور ایدیور . فقط بوله بر چار پیشمه پک دهشت و وسعت مستقبل محاربلری، ایشه ناشلامازدان اول، نصل اوزون مدت تردده سوق ایده جکنی، دهـا پک اوزون بر زن، «بورزووازیا»ک دونیا اوزرنده حاکمیتی بقی فالاجنی آکلاستیور .

نطقنک دیگر بربرنده ده اکر یکی محاربه لر، اختلاللار باش کوستتر من سه «Païok»[*] همکوم ایدیلش اوروبا اداره سنک چورومش موازنهـنی آمریقا سرمایهـنک بر کوکسی مقامنده اولان سویال ده موقراتل طرفندن مخاطنه ایدیله جکنی بر آزید احتیاطی ایله ایضاح ایدیور .

بو نطقنک هیئت عمومیه سندن چیقار بایله حک نتیجهـه ده شودر، که تروچکی ایمیون اک عقله یقین احتمال بو قوقوشمش موازننک دها پک اوزون بردوره دوام ایده جکنیدر .

تروچکنک مدافعه ایتدیکی دعواهات عموی استقامتی شـو صورتله خلاصه ایدیله بیلیر : رقیب امیر بالیزمه پک بالشیجه حرب جبههـی انکلتره ایله آمریقا آراسـنده ددر، انکلتره بر چوچ مسائله آمریقا به سرفرازیکه مجبور قالشدر، سنفـا پورده قوتی بر اس بحری تأسیسندن فراغته مجبور اولدینه کی، لوندره قولـرا نسندده امریقا مایونی اوـکنده باش اـکـمـکـه مـجـبـورـقالـشـیدـی . مـادـامـکـه جـاهـیرـ متـحدـهـ بوـ صـورـتـلهـ بوـتونـ آـمـرـیـقاـهـ حـاـکـمـ اوـلغـهـ مـوـقـعـ اوـلـیـورـ، اوـزـونـ بـرـمـدـتـ قـاـبـیـتـالـیـسـتـ سـیـسـتـمـنـهـ دـهـ حـاـکـمـ

[*] «اوله بـجـكـ قـاـدـارـ بـمـکـهـ کـچـنـمـکـ».

مشکلکـلـهـ باـشـنـدـهـ دـهـ اـیـکـیـسـیـ وـبـاـ اوـبـیـ قـوـمـوـنـیـسـتـ اوـبـیـ اوـزـرـهـ ۹ اـعـضـاـدـنـ صـرـکـ بـرـ هـیـئـتـ اـدـارـهـ مـوـجـدـدـرـ .

پـلـانـ قـوـمـیـسـیـوـنـیـ دـهـ زـیـادـهـ بـرـ اـسـتـشـارـهـ جـهـاـزـیدـرـ . مـهـمـ مـسـائـلـهـ «سـیـاسـیـ بـوـرـوـ» اـیـلهـ بـارـقـ طـرـفـهـ دـنـ اـدـارـهـ اـیـدـیـلـهـ مـخـتـلـفـ «قـوـمـیـسـرـلـکـ» لـ قـرـارـ وـیرـمـکـ حقـیـ حـائـزـدـرـلـ .

ترـجـکـینـکـ طـلـبـیـ نـهـ اـیـدـیـ ؟ـ پـلـانـ قـوـمـیـسـیـوـنـیـ رـأـیـ دـهـ اـهـبـیـلـهـ نـظـرـ اـعـتـابـهـ آـلـمـیـ .ـ یـعـنـیـ عـمـلـیـ بـرـ صـورـتـهـ دـوـشـوـنـیـلـورـهـ اـقـتصـادـیـ مـسـائـلـکـ جـلـ خـصـوـصـنـدـهـ سـیـاسـیـ بـوـرـوـ اـیـلهـ «قـوـمـیـسـرـلـکـ» .ـ لـرـکـ صـلـاحـیـتـدـارـ اوـلـادـیـقـنـیـ قـبـولـ اـتـکـ ؟ـ پـلـانـ قـوـمـیـسـیـ وـنـکـ رـأـیـهـ مـطـاوـعـتـ اـیـدـرـکـ بـوـصـورـتـهـ اـوـقـیـ اـسـتـشـارـیـ بـرـ آـلتـ شـکـلـنـدـنـ قـطـعـیـ قـرـارـ وـیرـمـکـ صـلـاحـیـتـدـارـ بـرـ جـهـاـزـ حـائـزـ اـفـرـاغـ اـتـکـ دـیـعـکـدـرـ .

تروچکی بـوـ فـکـرـ لـرـیـ پـکـ آـجـیـقـدـنـ آـجـیـفـهـ ظـهـارـ اـعـتـیـوـرـیـ .ـ

فـقـطـ تـعـقـیـبـ اـیـشـدـیـکـ خـطـ حـرـکـتـ هـاـنـکـیـسـیـدـیـ ؟ـ پـلـانـ قـوـمـیـسـیـوـنـیـ اـیـلهـ مـنـظـلـمـاـ بـرـ لـکـ چـایـشـدـنـیـ حـالـدـ اـعـضـاـمـیـ بـولـنـدـیـ وـمـدـاعـهـ وـایـشـ مـجـسـیـ کـیـ مـهـمـ تـشـکـلـلـلـرـهـ آـیـاقـ بـاـصـمـاـ بـورـدـیـ .ـ

بوـ مـسـئـلـهـ حـقـنـدـهـ فـرـانـسـهـ بـاـرـتـیـسـنـدـهـ جـرـیـانـ اـیـدـنـ بـرـ مـنـاقـشـهـ اـسـائـنـدـهـ «لـوـزـوـسـکـیـ» قـوـتـلـیـ بـرـ مـنـطـقـلـهـ ،ـ نـصـلـ ۱ـ کـثـرـیـ هـنـوزـ بـورـزـوـواـ ذـهـنـتـیـ تـرـکـ اـتـمـهـشـ بـرـ قـوـمـیـسـیـوـنـهـ قـرـارـ حـقـیـ وـیرـمـکـ ،ـ بـرـوـلـهـ تـارـیـاـ دـیـکـتـاـرـلـکـنـکـ سـقـوـطـنـکـ بـاـشـلـانـغـیـ حـیـ اـوـلـاجـنـیـ اـیـضـاحـ اـیـشـدـیـ .ـ «بـرـوـلـهـ تـارـیـاـ واـخـتـالـلـ طـلـوـبـیـتـهـ اـوـغـرـاسـهـ لـرـیـلـهـ» سـقـوـطـ اـیـشـ بـولـنـهـ بـوـلـهـ وـیـکـ بـارـتـیـسـیـ بـهـ بـوـلـهـ وـیـکـ قـالـلـیدـرـ .

عـقـدـرـ،ـ کـهـ روـسـ بـارـیـسـیـ،ـ قـرـارـ حـقـیـ اـکـثـرـیـ کـوـجـوـکـ

بـورـزـوـواـ ذـهـنـتـیـ اـیـلهـ مـعـلـولـ مـنـخـصـصـلـدـنـ صـرـکـ بـرـ جـهـاـزـ تـرـکـ اـیدـرـهـ،ـ اـقـتـارـیـ بـالـفـعـلـ کـوـجـوـکـ بـورـزـوـاـرـیـاـهـ تـرـکـ اـتـمـشـ اوـلـاجـدـرـ .ـ

تـهـقـیـقـ نـقـطـهـ نـظـرـدـنـ اـسـتـحـصـالـاتـ دـهـ مـنـظـمـ صـورـتـهـ نـسـیـقـ اـیـدـیـلـشـ اوـلـسـهـ دـهـ ،ـ بـرـوـلـهـ تـارـیـادـنـ زـیـادـهـ دـیـکـرـ صـنـفـلـکـ مـنـفـعـتـیـ دـوـشـوـنـیـلـشـ ؛ـ وـبوـ شـرـائـطـ تـحـتـدـهـ مـوـقـعـ اـقـتـارـدـهـ کـیـ روـسـ بـارـتـیـسـیـ نـفـوـذـنـیـ بـورـزـوـواـزـیـاـکـ نـفـیـ اـیـچـونـ صـرـفـ اـیـشـ اوـلـاجـنـیـ بـهـ بـوـلـهـ وـیـکـ بـارـتـیـسـیـ اوـلـفـدـنـ وـازـ کـچـهـ رـکـ ،ـ اـیـکـنـجـیـ اـنـهـ رـنـاسـیـوـنـالـ سـوـسـیـالـدـهـ وـقـرـاتـ بـارـتـیـلـرـینـکـ صـاـپـدـقـلـرـیـ بـوـلـهـ کـبـرـهـ جـکـدـرـ .

بـزـدـهـ کـیـ خـلـقـنـکـ بـرـ بـورـزـوـواـ خـلـقـیـلـنـیـ اـدـارـهـ سـهـ طـوـغـرـیـ آـدـیـمـ آـتـقـ نـتـشـبـلـرـیـ آـنـجـقـ اـخـتـالـ اـحـمـالـیـانـیـ پـکـ مـسـتـبـعـدـ کـوـرـمـهـ لـرـیـ اـیـلهـ ..ـ مـعـذـورـ کـوـرـوـلـوـرـ دـیـعـهـ بـورـمـ ..ـ فـقـطـ تـقـسـیـمـ اـیدـیـلـهـ بـیـلـیرـ .

پـکـیـ مـنـاقـشـ

اخـتـالـ اـحـمـالـیـانـیـ حـقـنـدـهـ کـبـرـیـ اـخـلـالـلـرـ ،ـ بـشـنـجـیـ بـینـ المـلـلـ قـوـنـقـهـنـکـ فـرـدـاسـیـ تـرـوـچـکـیـ طـرـفـنـدـنـ آـجـیـلـانـ سـوـکـ مـنـاقـشـهـ دـهـ دـهـ بـارـزـ بـرـ صـورـتـهـ تـظـاهـرـ اـیـلهـ کـچـنـهـ سـهـ کـیـ مـهـمـ اـخـلـالـیـ تـوـرـ اـیـدـیـوـرـ .

آیدینلیق

حکومتی قطعی اختلال مجادله‌ی آشیکنده که تبرمسی پلک ملاعوظ‌در.

آمریقان نمیراییزمانی، کردی او زاق قطعه‌سندن، بوتون بو درین تضاد‌الرمه ناصل حاکم اولور؟ قانون‌لرینی ناصل قبول استدیره بیلیر؟

بوجله بر امکانی قابل کورمسی اچخون تروچکی‌نک، بروله تریا وایشجی کتله‌نک صاح‌لادینی عزم و سرام خزینه‌لرینی نظردن دور طوقش اولیسی لارمدر. امریقان نمیراییزمانی قدرتی تصور ایندیکی زمان‌ده بر آز مبالغه‌به قایلیور.

چاهیر متوجه قاپی‌ایزمانک، داخلي بحران‌لریه اوافق بر نظر آعله اکتفا ایده‌رک، داووس پلانی تطبیقاتک دها زیاده درین‌لشیدره حکی موجود عظیم صنف مجادلاتندن بحث اینبور.

داووس پلانی نیه منجر اویور؟ امریقان سرمایه‌دارلری سرمایه‌لرینک آرتان مقداریی بسته درجه‌سنده اهمیتسز بر فائضه ایشله‌ده بیلیورلر. جاهیر متوجه باشه‌لرندۀ فضله مقدارده التون بوایور. دنیاده موجود آلتونک٪۰٪۴ امریقا به کمکشدر. محاربه انسانی محارب دولتلر امریقا به پادیقلری سیارشلری آلتون او لاراق او ده مشردی. حرب طول‌ایمیله انکشاف ایتش امریقان صنایعی، فقیراشمش و پاره‌سی قیمتی غائب ایتش اوروپاده کاف درجه‌ده خرج بولایمیور. امریقان مالیونی، استحصال قابلیتک٪۰٪۵ سنی ایشله‌نه بیلن بر سنایعه نسله سرمایه‌لرینی قویامیورلر. کیمسه‌نک سرمایه‌یه احتیاجی اولادینی کی حتی التون کثیری موجود در بونکچوندر، که امریقا سرمایه‌ارلری

داووس پلانی سایه‌سنده، اسغره٪۰٪۸ فاضله دولاری اوروپاده ایشله‌نه بیله جکاودر. هیچ شمه‌سز آمریقا مالی سرمایه‌سی ناعنه بو، مکمل ر ایش تلقی ایده‌لیلیور.

فقط داووس پلانک آن پاره‌سی ثابت بر شکله صوفقاسی نیه بارار؟ او هر حالده آلمانی اچخون آغر برویک او لا جقدر. زیرا آلمانی بورجنی او ده که مجبور وله‌حق؛ و بونک اچخون ده عمله صنفک بومه‌لرینی تدقیص ایده بکدر. آمان عمله‌سندک یومیه‌سندک تدقیصی ایسه بوتون آوروپاده عمله یومیه‌سندک تدقیصی دیکدر. بوصورله آوروپانک استهلاک قابلیت آزالجه‌در. هم داووس پلانک فرانسه‌یه ده تشیملی موضوع بحث اولدینی نظر اعتباره بیله آلمابورز.

آروروپانک استهلاک قابلیتک بو یکی تزلی قارشو-سنده امریقان صنایعی نه شکل اکتاب ایده جک؟ اساساً علاوه اینه‌لیز، که آمریقا سرمایه‌سندک جای سایه‌سنده تحکیم ایدیلش آوروپا صنایعی، دونیا پیاسه‌سنده بوون شدیله، مضایده

اولا راق دنیاگی، هه کموییا سی آلتنه آله‌ده موقق نولا جقدر. امریقان نمیراییزمانی سو سیال‌ده موقراهی بی، عمله کتله‌ستک اسارتی تشیدده خاصم بر آات کی استعمال ایکله؛ پایوق «تعینله کچنکه حکوم ایدلش بوتون دنیاگی مضاعف بر صویقه‌هه تابع طوق سایه‌سنده بونتیجه‌یه واصل او لایلر. تروچکی آنجی پلک مسهم بر طرزده او راق بر آقی ایچون امریقان نمیراییزمانی ابله آمریقا‌لاشمش بوشه‌زرم آراسنده اختلال مجادلاتی تصور ایده، سیلیور. بو امریقا‌لاشمش بوشه‌زرم هیچ او بازسه تروچکی‌نک «استالین»ی تبع ایتش اولدینی کو-تریور.

ب آز تصریب

تروچکی دونیا شیئوتی تخریف ایکله، اختلال امکانی او راق کوستمکه موافق او لیور.

کره‌منک یعنی هر طرفنده مستملکه اهالیسی نمیراییست افندیلری علیه‌نده حرکته کیشلردر. هندستان اذکایزجا کیتنه قارشو چیزین‌مقدده‌در. مصربه لونده حکومته قارشو-هیچ مهیان علائی کورولورکن کوچوک ایرلاندا، کندیستندن پلک چوق قوئی اولان اذکلتوره قارشی هر آن مجادله‌به آتیلمعه مهیا بولنور. بر طرفنده عبد‌الکرم، فاس قبائلی باشنه کچورک، اس پانیانک منتظم اردولری دکزه آثار ایکن، چین حکومه، علککتی تحت اسارت واستثماره آله‌هه چالیشان نمیراییزمان علیه‌هه قیام ایدیور.

احوال بو مركزده ایکن، اصل او لیورده تروچکی، امریقانک سه‌لوچه اوروپایی بر مستملکه حالتده استهار ایده، بیله‌جکنی ادعا ایدیور. ابتدائی مستملکه اهالیس نک، نمیراییز تضییقاته قارشو پادیفی عیان حرکتلری، اوروپانک ایشجی کتله‌ستک امریقا‌پاییزمانه قارشو-یا‌پایاما‌یا‌جلقلری‌یی تصور ایدیور.

داووس پلانک آلمانیا و آوروپایه تطبیق بالکز اوروپاده قاپی‌ایست دولتلر آراسنده کی درین میانتلرک بقادی تأین اینبور؛ وبالکز بر طرفندن اذکلیز صنایعی، دیکر طرفندده لوره‌ن دمیرلری ابله رور کورلرینی توحیدایدین فرانقو- آمان صنایعی آره‌سنده کی رقابی درین‌شـدیرمکله؛ وبالکز المان کوریتک اعظمی مقدارلرده اخراجی صوریله اذکایز معدن کوری شرکتلرینی تملکیه الفا ایکله قلامایور. فقط بو پلانک تعیق هنی زمانده بیلی سرمایه و امریقان سرمایه‌نک مضاعف منعی ایچون، آلمانیا و آوروپا پروله تریا نی چالیشمه، محبور ایکله، اختیار آوروپاده صنف مجادلاتی تشید ایدیور.

کیتکه مترايد بر قوته، عمله کتلنه‌سی، امریقان سرمایه‌سی ابله بر لاشمش و حق او نک نفوذی آلتنه کیمیش بورزو-وازیا علیه‌هه حرکته کچه بکدر. و بو حرکتک بر قایچ آوروپا

جهانشمول «تمپریالیزم» و «اختلال احتمالرینک اوزافالاشماسی»^۱
حقنده کی نقطه نظره بز قطعاً هایهدارز.

بتوون وقایع تروچکی بی تکنیب ایدیور.
حقیقته دائمآ توافق ایدن «له نیتیزم» دیکر مسائله اوولدینی

کی بو خصوصده ده تروچکی نک نظریه لرینه تمامیه مخالفدر.
بر «سوپر تمپریالیزم» تأسیی قابل اولسه بیله بو،
آنچه موقت بر حاده شکننده او لا بیله جکدر.
بو «سوپر تمپریالیزم» داخلنده اخضه ارلره تروستلر
آراسنده کی رقابت وصنف مجادله‌ی آزمایه‌ی ق، بالگنس
آرتا جکدر.

موقیع احتمالری مساوی هان هان عینی جسامته قوتلر
بر برلریله چارپیش‌اجق، یکی تجهیزه‌لر، یکی تمپریالیست اتفاق‌لر
وجود بولقده کچکمه‌یه جکدر.

موقت بر زمان ایچون تحقق ایسه بیله «سوپر تمپریالیزم»
در حال داغیلا-ق؛ منفاوت قوئه رقیب تمپریالیست غرب‌بلره
آبر بلاجق و بولنده سرمایه‌دار جمعیتده آنچه بر وشدله
مکن اولان دنیانک یکیدن پالاشمامی ایچون چارپیشا.
خواردر. بوکونک بین الملل یا-تنده کی اختلاطه‌کی تفسیری،
کیندکه تهدید آمیز بر شکل آلان جاهیر متعدد «تمپریالیزی»
ایله بوی اوچه بیله جک اتفاق‌لر وجوده کتیرمک ایچون
پیشان بجز بهزده آرامق لازم‌در.

دیکر طوفان قاپیتالیزمک حریمن موکرا کچردیکی مهادی
بهرانلر کون کچندکه و خامت کسب ایدن بر صنف مجادله‌ی
نویلد ایدیور. آمسترادام عمله بین المی، سول جناهنک
فرانسیزفلر اینده کیندکه قوئی‌نمی، بو خصوصه پک
معنبداردر.

ایشه، بونوں بو کوستردیکمن سیبلره مینی «له نیل»
ظرفدارزی بو دیکی مفترط استیلاجیق، نظریه‌ی و تروچکی نک
بیطرنره خطاباً سوله‌دیکی نظفته تصور ایندیکی کی اختلال
احتمالرینک اوزافالاش‌مش اوولدینی قصی بر سوره‌ده رد
اینه تیدرلر.

تروچکی برجی درجه‌ده بر اختلال شکل‌لاغیه‌ی و شایان
حیرت بر پارادینده بر مجادله‌جیدر. فقط بوکونک «تروچکیزم»
نظریه‌ی، م-لک، اصول، نعیه احتیاره و قیله بولشه و پکلر
ظرفدن علیته ست‌لرجه منافه و مجادله ایدیلن اسک «تروچکیزم»
دار مهشکدر. [۲]

نافی

ل، مسی

[۱] بو ندیق فرانسیز قومونیستلردن «ترهون» بولداشک
بر مغایه‌مندن اقیاس ایدلشک.

اوولدینه دها بیوک بر موقيته آمریقا صنایعه رقابت ایده.
بیله جکدر.

دیک اوایور، که آمریقا صنایعی یکی کوچکلکار قارشی‌سنده
قالاجق، مخرج صیقتی‌سی جکه‌جک، یکی دونیاده دها جزئی بر
ایراد ایچون چالشمق میبوریچ باش کوستره‌جک و بتوون بولنره
نتیجه‌سی ده، ایشترزک، عمله‌نک باطرولله قارش و تعرض
حرکت‌لریک شدتنده‌سی او لاقدر ملیو نظره غیرمنون زراعت
مستحصله‌لری، داخلی پیاسه ایله آور و پایاسه سنک کون کچردکه
عترابه بـر شکلده دارلاشدیغی کوره جکلردر. سفات اونلری
اعیاندن «لاقوات» اطرافنده اوچنجی بـر پارسی شکلنه سوق
ایتشدی. وضعیت‌لرینک و خامت کسب ایندیکنی کورونجه دها
کیف بـر کتله حائله «قومونیزم» جاذبه‌سیه قایله، قدن منع
نشس ایده‌یه جکلردر.

داخلی سرمایه‌یه خارجه سوق ایدیلن مالی سرمایه‌ی آراسنده
رقابتک تشددی، صنایع مضایقه نک و خامت کسب اینسی، صنف
مجادله‌سنک شدتنه‌سی ... ایشهه بالکن جاهیر متعدده مایونه
فائده‌سی طوقونه‌جق داومس پلانتک آمریقاده بـله نولیده‌یده جکی
تابیع : آمریقا «تمپریالیزم» آژدره‌هاسنی، بر قوردکی
ایمیندن بـین داخلی تصادل، اولک بـتوون دونیا قاپیتالیزمه نک
تصادلیته قافا طوقق اقتصادی تدریجاً نزع ایده‌جکلر.

ایشه تروچکی نک صــلاقام ایــسته دیکی حقیقت.

بو «هز» بــبر استادکاه بــلنق ایچون بــتون دونیا
قاپیتالیزم‌سی «هکمونیا» سی آلتنده ازمکه مقندر بر قوئی
آمریقا «تمپریالیزم» تصور ایندکه حتیاجی وار.

ایشه تروچکی بو سورنه «قاووتسکی» نک «سوپر -
تمپریالیزم» یعنی جهانشمول بر استیلاجینق - نازنی دها
بویوک بر لیاقتله وبالطبع دها مهلهک بر سوره‌ده جای‌لادیز
مش اوایور. تروچکی قاپیتالیست دولت‌لرک داخلی ضدبتری
بوسیونون انکار ایچیور «مارقیزم» و بر درجه روی انتخاب
کوستردیور. تمپریالیزمک ایدیادک فقط اووزون بر دوره حاکمیتی قابل
کوره‌بور، حتی «آمریقان تمپریالیست هکمونیا» سی آلتنده بــونقارلرک
خارج‌العاده بر شدله ترازیدنی قابل بوایور. بــونظر ترازیده‌وب بریگهــکــلــر
یعنی دهاء اووزون بر دوره نظاهر ایندیکه جکلر : تمپریالیست و
مستاکه محاربه‌لری وبالختال حرکت‌لری ایله بو تصادل و قتله
اول نهاده ایدلوسه، امریقان تمپریالیزم کافی درجه ده اووزون
بر مدت حاکمیتی ادامه ایندیبرهه مش اوله حق دــکــلــر. بو
قدیمده تروچکی نک مدامه ایندیکی نقطه نظره اولاًجق ؟
تروچکیک نک ثلیف و استاده بــرشکلده ایله سوردیکی

آنارشیزم نه در؟

مکمل بر صورتندہ پایابیله جگنندن شبهه ایشک ایچون ، امکجی خاق ایش باشندہ کوره‌امش اولق ، بوتون حیاتی مد تجهیه کاغد وکتابلر آراسنده قاپالی قالق لازمدر .

فقط ، غربی‌درکه ، امکجی خاق مثلاً ۱۸۷۱ قومون عصیاننده آندیشیه بر انقلاب حکومتی پایدی . . . دیک بز قروپوتکینک ناصحیتلریله حرکت ایده‌جک اولورساقدیمه جکزکه خاق آلدائشدر ، واونی بو حق بولنه کوتیرمکه جایلیشا جفر . . . وحی ایجاد ایده‌رسه انقلاب حکومتی مأمورلرینی و مؤسسه‌لرینی بوبالرله افنا و تخریب ایده‌جکز !

دیک جهتندن استهلاک ایشک ایچون استحصلال ایشک لازمدر . بونی کیملر ، هانکی شرائط آلتنده پایاجقلردر . مادام که تصویر ایدیلن جمعیتندہ فردلری وظیفه‌لرینی پایه‌غه ، اجتماعی بورحلخی او دمکه محبور ایده‌جک هیچ بر (تفوز وساطه - autirité) بولوغا یا جقدر . بو استحصلال مسئله‌سی ناصیل نامین ایدیله جکدر ؟ قروپوتکینه کوره آنارشیست جمعیتنده ، بوتون قیدلردن آزاده بولنان حرفدلر یالکز بر طاقم (مقاؤله contral) لره ببرلرینه باغلانا جقلردر وایسته دکلری (حر قومون) لرده پایلیشه بیله‌جکلردر .

بو مقاؤله‌نک ایجاداشه کوره حرکت ایقه‌ینلر ، وظیفه‌لرینی پایاعیانلر ، تبلالکلری و با مناسبسیز حرکتیله منسوب اولدیقلری غروب و با اشتراک‌ایتدکلری صناعی ، زراعی . . . تشблاری عقااته اوغراتانلر ، قاپو دیشاری ایدیله جکلر و هیچ بر غرو به قبول ایدیلندکلری تقدیرده آچ قالق تولکـهـنـه هـعـرـوـضـ قـالـاجـقـلـرـدـرـ .

اساساً ، بو شدتی ندبیرلره هان لزوم قاماً ياقتـدـرـ ، چونکه دولتك و قاپنایست استهلاک بو بوندرـنـدن قورـتوـلـانـ فـرـدـلـرـ ، جمعیتک بون احتیاجلرینی تطمین ایشک ایچون ، سربست غرو بول حاننده چایلیشا جقلردر .

آنارشیزمک باشـلـیـجـهـ مـهـنـلـلـرـنـکـ نقطـهـ نـظـرـلـرـیـ حـقـنـدـهـ .

مختصر دخ اولسا - برـکـرـایـدـنـدـ کـدـنـ صـوـکـراـ ، آـنـارـشـیـزمـکـ عملـهـ صـنـفـهـ ، عملـهـ اـفـلـابـهـ نـهـ قـازـانـدـرـدـیـقـنـیـ کـوـرـهـ : فـرـدـلـرـ مـقـدـسـ حـرـیـ !! نـامـهـ ، فـخـشـ ، خـفـیـهـ لـاـكـ ، عـادـیـ

حـایـدـرـدـاـقـ ، چـاـپـوـجـلـیـقـ وـمـنـاسـیـاتـ جـنـسـیـهـ سـاـحـهـ سـنـدـهـ خـاطـرـ وـخـیـالـهـ کـلـیـهـ جـکـ کـپـاـزـهـ اـکـلـرـیـ مشـرـوعـ کـوـسـتـرـمـکـهـ ، توـصـیـهـ یـهـ قـادـارـ وـارـانـ فـرـدـنـجـیـ آـنـارـشـیـسـتـلـرـدـنـ ، بوـ حـقـیـقـیـةـ خـاستـرـاـ روـحـلـرـدـنـ صـرـفـ ، نـظرـ آـزـ چـوـقـ عـمـلـهـ حـرـکـتـهـ فـارـیـشـمـشـ آـنـارـشـیـزمـکـ ، عملـهـ صـنـفـهـ پـاـدـینـیـ اـیـلـکـ ، دـیـیـهـ بـیـلـیـزـکـهـ ، فـنـاـفـهـ نـظرـ آـیـوـزـدـهـ بشـ نـسـبـتـنـدـهـ

بوندن اویشکی مقاله‌مده آنارشیزم حرکتیک کوچوك بر تاریخچه‌سی پایعش ، آنارشیزم تعبیری آلتنده ، نه قادر بکدیکریته سد عایالارک طویل‌اندیشی کوسترمک ایچون آنارشیزم اظریه . جیلرـنـدن باـشـلـیـجـهـ لـرـیـنـکـ دـوـقـتـرـنـ «ـلـرـنـیـ مـخـصـرـاـ مـوـضـعـ بـحـثـ اـتـشـدـمـ .

بو کونکی مقاله‌مده ، بو نظریه‌جیلر لک اک مشهور بوندن اولان (قروپوتکین) حقنده‌ده معلومات و برداشتن صوکرا ، آنارشیزمک حقیق ماهیتی و عمله حرکتیله که موقع وروانی کوسترمک .

باقونینک مقبلندن اولان پرسن قروپوتکین لک (حریجی قوموژیزم - communisme libertaire) - دیسے بیله جکم آنارشیزی نهدن عبارتدر ؟ او ، آنارشیست جمعیتی ناصل تصور ایدیسورا! بونی ، قروپوتکینک جوچ مشهور اولان (اـمـکـ ایچون - la conquête du pain) اسلی کتابندن اوکرنه بیلیرز .

قروپوتکینه کوره آنارشیستر ، پولیتیقه‌جی افلاق‌جیلر کی حرکت ایچیه جکلردر . اوثر ، هـشـیـئـنـدنـ اـوـلـ «ـ دـوـلـتـ »ـ بـیـ اـلـیـهـ جـکـلـرـدـ . بـ اـسـتـلـاـکـ عـمـلـیـهـ سـنـدـنـ صـوـکـراـ الدـهـ اـیـدـیـلـشـ «ـ مـشـتـرـکـ ڑـوـٹـ »ـ تـبـیـتـ وـقـیـدـ اـیـدـیـلـهـ جـکـ وـنـوـزـیـعـ اـیـشـیـ تـنـظـیـمـ اـیـدـیـلـهـ جـکـدـرـ .

«ـ هـشـیـئـیـ »ـ لـذـاتـ خـاقـ باـجـقـدـرـ . او ، سـرـبـسـتـ بـرـاقـیـلـاـ . جـقـ اوـلـرـهـ ، سـکـزـ کـوـنـ اـیـچـنـدـهـ ، حـواـجـ ضـرـورـیـهـ نـکـ توـزـیـیـ مـسـلـهـسـیـ خـارـقـ العـادـهـ بـرـ اـنـظـامـ دـائـرـهـ سـنـدـهـ تـأـمـیـنـ اـیـدـیـلـشـ اوـلـاـجـقـدـرـ .

فقط ناصل ؟ .

«ـ عـدـالـتـ حـسـنـهـ موـافـقـ وـحـقـيـقـةـ »ـ عـمـلـیـ اوـلـانـ بـرـ تـکـ وـاسـطـهـ وـارـدرـ : مـنـدـ اوـلـانـ شـیـلـرـدـنـ هـرـ کـسـکـ اـیـسـتـهـ دـیـکـ مـقـدارـهـ آـلـاـحـ ، آـرـ اوـلـانـ شـیـلـرـ عـدـالـتـ وـمـسـاـوـاتـ دـائـرـهـ سـنـدـهـ تـقـسـیـمـ وـتـوـزـیـعـ اـیـدـیـلـهـ جـکـ . . . مـسـکـنـ وـأـلـیـهـ مـسـلـهـ لـرـیـ دـهـ خـاقـ عـبـنـ اـسـاسـ وـقـاعـدـهـ بـهـ کـوـرـهـ

کـوـرـهـ تـنـظـیـمـ اـیـدـیـلـهـ جـکـدـرـ .

فقط ، مـادـامـ کـهـ «ـ دـوـلـتـ »ـ مـؤـسـسـهـسـیـ بوـتـونـ تـشـکـیـلـاتـلـرـیـهـ برـابرـ الـفـاـ اـیـدـیـلـشـدـرـ ، بـ وـ تـقـسـیـمـ وـنـوـزـیـعـ اـیـشـلـرـیـ کـمـ اـدـارـهـ اـبـهـ جـکـدـرـ ؟ حـرـیـصـلـرـهـ ، حـقـسـزـلـرـهـ خـرـسـزـلـرـهـ حـدـیـنـیـ کـمـ بـیـلـیـرـهـ .

قـرـوـپـوـتـکـینـ دـیـورـکـهـ : «ـ خـاقـکـ بوـتـونـ بـوـ اـیـشـلـرـیـ اـکـ ..

بر اختلال، انقلاب نهاد، بونی آنارشیست‌لر بیلمه بورلری؟ دویناده اختلالار قادرحا کانه و مستبدانه بر حرکت وارمیدر؟ اختلال، اهالیدن بر قسمنک دیگرینه، موجود بتوون وسائل اجهه، آرزوسنی زورله قبول ایتدبرمه‌سی، جمیق کندی صنف منتهی‌لرینه موافق اساسلره کوره یکیدن قورماسی ده کلیدر؟ غایب صنف، حاکمیتی، مغلوب صنف و خارجی دوشانلرک محتمل تجاورلرینه قارشی قورومق و هیچ زمانده یکی جمیق قورا بیلمه اچون تشکیله نهنج ده کلیدر؟ و بو تشکیلات، پولیس و زاندار ماسیله، کتبیله... دولت تشکیلاتندن باشنا برشی میدر؟ عجبا ۱۷۱ قومون انقلابی، بورزووازی به قارشی مسلح خاق قوته استناد ایتسه‌یدی بر کون پیله باش‌ای‌ای‌ای‌لری ایدی؟ ۱۹۱۷ روس انقلابی، پروله تاربا دیکتاتوراسنه، قزیل اوردولرینک سونکولرینه دایان‌اسایدی داخلی و خارجی اوقدار عظیم مشکلات و هیومله بر قله کی کوکس کر‌هیلیری ایدی؟ دیگر جهتدن فرض ایدهم که، اجتماعی انقلاب نتیجه‌سی، آنارشیست سه‌ندقا ایستلرک ایستادیکاری کی - ایچده ایشه، دیکاری تشبثات صناعیه‌یه، فابریقالره، معدن اوچاقلرینه، شومندوفرلره... محلی روصورته وضع ید ایتنینلر و بونلری، نظام هیچ بر سر کزی تشکیلاتک، هیچ بر حکومت قوتک مداخله‌سی اولقسىزین کندی کندلرینه، مستقلاً اداره یمنک ایسته‌سینلر... و بمختلف غروبلر آراسنده آنچاق فه-ه-راتیف شکاده مناسبتلر تأسیس ایتشن اولسوون..

محققدارکه، صنایعک بوکونکی شرائطی داخلنده، مختلف استعمال شعبه‌لرینک یکدیگرلرنه اولان مناسبت و تابعیت‌لرینی، مملکتک مختلف اقس امنک وضعیت و منابعی و اهالیسنه قابلیت واحتیا جلرینی نظردقته آلارق چېز بلئیں سر کزی بپلان اولقسىزین - بالاصحه اجتماعی انقلاب کی عظم برهه‌چ و صرح عقبنده ودمیر بر اضباطه تابع اولقسىزین، استعمال تأین امنک امکانسزد. روصورله حرکت، تکامل اقتصادی به قارشی کینکدرکه نتیجه‌سی موقیقىزلاک و هزینتدن باشقا برشی دکادر.

شېھەمیز بتوون مارقىسیست قومونیستلر، دولت دینلەن سیاسی تشکیلاتک قالقماسنی ایستادکه آنارشیه تلرله براپردرلر.. چونکه اونلر قانعدرلرکه، اجتماعی انقلاب الدقدن سوکرا دولت سیاسی‌هاشتی، یعنی پولیس و زاندارما وظیفه‌سی کیدرکه قایب ایده جاک و خلفک احتیا جلرینی تأین، اقتصادی حیاتی تنظيم ایدن برمائىنکه حالله کىرە حکمکر.. فقط آنارشیستلر ایسه بورلوكه سیاسی دولت، اجتماعی انقلاب اوپور اولماز درحال، کندىنى تویید ایدن موجودلەنی ضروري قیلان اجتماعی شرائط اورتادن قالنمادن لغۇ ایدیلسین.. مارقىسیستلر بونقەله ئظرى، پك حقول اوچارق، شەدقە رد ایدیبورلر وادعا ایله بورلرک بوغایيە و نصل

قاچىر، آنارشیستلرک عمله انقلابی مەفتىنه باید نى ایـاـکـمـدـن آـتـاـخـبـدـه بـعـثـ اـيـدـهـ جـكـمـ، اوـنـلـرـكـ شـعـورـىـ وـيـاـغـيـرـشـعـورـىـ بـرـصـوـرـنـدـهـ بـاـيـدـقـلـىـ فـقـاـقـلـرـ اـيـسـهـ، شـوـنـلـرـدـرـ : آنارشیستلرک فردرلر و بـرـدـبـکـارـىـ فـضـلـهـ أـهـيـتـ نـيـجـهـ بـيـ مـوـقـعـ اـقـنـدـرـدـهـ اوـلـانـ شـخـصـيـتـلـهـ، حـكـوـمـتـ بـاـلـرـىـ قـارـشـىـ بـاـيـدـقـلـىـ مـنـفـدـ تـعـرـضـ وـتـجـاـوزـ حـرـكـتـلـرـىـ، عـمـلـهـ صـنـفـ وـعـمـلـهـ حـرـكـتـىـ اـيـچـوـنـ ئـامـيـلـهـ مـنـقـ وـمـضـرـ تـايـعـ، لـرـتـوـيـلـهـ اـيـشـدـرـ. بـوـرـزوـواـ حـكـوـمـتـلـرـىـ ئـانـ اـيـچـنـدـهـ بـوـغـالـلـىـ اـيـچـوـنـ اـكـ قـوـلـلـاـعـلـارـىـ، انـقلـابـ حـرـكـتـلـرـىـ ئـانـ اـيـچـنـدـهـ بـوـغـالـلـىـ اـيـچـوـنـ اـكـ اـيـ فـرـسـتـ وـوـسـيـلـهـ لـرـ اـخـضـارـ اـيـشـدـرـ. حـتـىـ بـرـ جـوـقـ زـمـانـلـرـ حـكـمـداـرـلـكـ - مـثـلاـ اوـجـوـنـخـوـ نـاـبـوـلـهـ ئـانـ اـتـىـنـدـهـ قـالـانـ جـمـعـيـقـ قـوـرـتـارـمـقـ اـيـچـوـنـ بـعـضـ آـنـارـشـىـتـلـرـىـ، بـوـرـزوـواـ حـكـوـمـتـلـرـىـ تـضـيـقـلـرـىـ سـوـكـراـ، عـمـلـهـ بـرـلـرـىـنـكـ، بـوـرـزوـواـ حـكـوـمـتـلـرـىـنـكـ تـضـيـقـلـرـىـنـ اـكـ جـوـقـ مـعـرـوـضـ قـالـيـقـلـرـىـ زـمـانـلـرـدـهـ آـنـارـشـىـتـلـرـ ؛ انـقلـابـ فـكـرـلـرـىـ وـانـقـلـاجـبـىـلـرـهـ قـارـشـىـ بـهـجـوـمـلـرـىـ تـشـدـيدـ اـيـشـلـرـدـرـ. بـوـ سـاحـدـهـ پـكـ جـوـقـ آـجـىـ مـثـالـلـرـ كـتـيرـ بـيـلـيـزـ . آـنـارـشـىـتـلـرـ، دـاـئـامـنـقـ وـخـرـبـ اوـلـانـ حـرـكـتـ وـفـالـيـلـرـلـهـ، بـرـ جـوـقـ دـفـعـهـ لـعـمـلـهـ تـشـکـیـلـلـرـىـنـكـ اـخـلـاـنـ، وـيـاـغـاـهـ لـرـدـنـ اـخـرـاـنـ، سـبـبـ اوـلـشـلـرـدـرـ. وـبـالـاـصـاـهـ صـوـكـ زـمـالـرـدـهـ عـمـوـیـ تـعـرـضـهـ پـکـ بـوـرـزوـواـزـیـ بـهـ قـارـشـىـ تـأـيـدـیـتـهـ چـالـیـشـیـلـانـ - پـرـلـهـ تـارـیـاـ جـبـهـسـیـ بـرـلـکـ حـرـكـتـیـ عـقـمـ بـرـاـقـدـبـرـمـقـ اـيـچـوـنـ الـرـنـدـنـ كـلـنـ باـقـدـدـهـ دـرـلـرـ .

آـنـارـشـىـتـلـرـ، عـمـلـهـ صـنـفـنـیـ تـنـوـرـ وـارـشـادـ اـيـچـوـنـ الـمـنـاسـبـ بـرـ فـرـصـتـ اوـلـانـ تـشـرـیـعـ اـنـخـاـبـاتـ زـمـانـلـرـنـدـهـ، بـهـجـوـمـلـرـىـ بـالـخـامـهـ قـوـمـوـنـیـسـتـلـرـهـ قـارـشـىـ تـوـجـیـهـ وـتـکـیـفـ وـبـارـلـانـتـارـبـرـ زـمـ عـلـیـنـدـهـ پـرـ وـبـاغـانـدـاـیـهـ حـسـرـ اـيـهـلـرـلـهـ بـوـرـزوـواـزـیـنـكـ پـلـانـلـرـىـنـكـ تـحـقـقـهـ بـارـدـمـ اـيـشـ اـوـلـیـوـرـلـرـ . آـنـارـشـىـتـلـرـ، عـمـلـهـ صـنـفـنـکـ اـنـخـاـبـهـ وـعـمـوـمـیـتـهـ سـیـاسـیـ بـجـاـدـلـهـ لـرـ اـشـتـراـكـنـکـ عـلـیـنـدـهـ کـیـ اـدـعـالـرـیـ دـوـلـاـبـیـسـیـلـهـ، عـمـومـیـتـهـ ۱۹۱۷ رـوـسـ اـقـلـابـنـهـ وـبـالـاـصـاـهـ اوـنـدـنـ صـوـكـرـاـتـأـسـسـ اـيـدـنـ سـوـوـيـهـلـرـ حـكـوـمـتـهـ دـهـ مـعـارـضـدـرـلـرـ . جـوـنـکـهـ سـوـوـيـهـتـ حـكـوـمـیـ، بـرـ حـمـدـهـ حـكـوـمـتـهـ دـهـ اوـلـساـ، بـيـنـهـ مـاهـیـتـ اـعـتـارـیـلـهـ بـرـ دـوـلـتـ وـحـكـوـمـتـدـنـ باـشـقاـبـرـ شـىـ دـكـلـدـرـ. حـالـبـوـكـهـ دـوـلـتـوـ حـوـمـتـ، فـرـدـلـرـ حـربـ وـاسـقـلـاـنـ فـرـنـیـ تـقـيـدـ وـتـخـدـيدـ اـيـدـهـنـ وـفـالـيـلـرـىـ حـاـكـانـهـ بـرـ صـورـهـتـهـ تـنظـيمـ اـيـدـهـنـ بـرـ وـاسـطـهـ دـرـ. آـنـارـشـىـتـ جـعـیـتـهـ اـيـسـهـ هـرـ تـورـلـوـ سـیـاسـیـ حـاـكـیـتـنـ، جـبـرـ وـتـضـيـقـدـنـ قـوـرـتـولـشـ فـرـدـلـرـ سـرـبـسـتـ صـورـهـتـهـ، آـرـزوـ اـيـتـدـیـکـارـىـ شـکـادـهـ چـالـیـشـاـجـقـلـرـدـرـ . اـجـمـاعـیـ اـنـقـلـابـ اـوـلـونـیـهـ اـنـسـانـلـرـ - صـانـکـهـ بـرـسـخـرـبـازـ دـكـنـیـ تـحـتـ ئـائـنـرـنـدـهـ قـاشـ کـیـ - بـرـدـنـ بـرـهـ دـهـ کـیـشـرـلـکـ، فـداـخـوـبـرـیـ، بـهـیـیـ وـخـوـدـبـیـنـ ئـامـلـرـىـ آـمـارـقـ بـرـ مـلـکـ اوـلـاجـقـلـرـىـ تـصـورـ اـيـكـ اـوـلـدـوـقـجـهـ چـوـجـوـقـجـهـ بـرـ حـرـكـتـ اـوـلـورـ .

محقق در که، صرف فکری برجیان اولان و بناء عليه عمله صنف اوزرنده هان هیچ ایز برآفایان آنارشیست دوقتینلرندن ماعداً، سوکرالی اختلالی سنه ندیقه ایزمه قاریشان بر عمله آنارشیزی موجود اولمشدر که بو آنارشیزم، عمله صنفه که حیات و فعالیته صیغی بصورتده قاریشها سیله خیالپرستلکنک بویوک بر قسمندن قورتونشدر. ایشجیلره مركب و انصباط توصیه سنه قادر و اوان - ایش بورسالینک موجود و مؤسی (پلاویه) نک مسلکی عمله آنارشیزی ایله مثلا شیرندرک مطلق فرد تجی آنارشیزی آراسنده اک اوافق بر رابطه، بر تسلسل منطق و امندر؟

دبکرجهندن، محقق در که، آنارشیزم دوقتین و تطبیقات جهتندن ضعفی؛ سوسیال - ده موقراسیونک (زمانه‌ی) - اوپورتوئیست) نظریه جیلری طرفندن پک ماهرانه یز صورتده کولکاده براقلان (دولت) مسئله‌یانک انقلابی اهمیتی تقدیر ایمه سنه مانع اولمادی. مکن، حقی محقق در که او بمسئله‌ی جوق فنا وضع ایتشدر. واوندن داها فنا حل ایتشدر؛ فقط، اینی فنا، هر حالده وضع ایتشدر. آنارشیستلر هر زمان دولت مفهومه قارشی بجادله ایتشلدر. حالبوکه سوسیال - ده موقراتلر بمسئله‌دهه مارقسیزمدن جوق اوزا فلاشمیلردر ... بوصاغلام و فضلی عنعته‌یه رجوع ایچون صوویهت آنلای تجربه‌ی، قوموییست انتناسیونالنک تشکلی، لهنین اک (دولت و انقلاب) [*] اسلامی کتابنک انتشاری لازم کادی.

ایکنچی انتناسیونالک (دولت) حقنده بر دوقتینی بودن، او، بو مسئله‌ده ساده‌ه بورژوازیانک نقطه‌نظر بی قبول آینکله اکتفا ایتدی. حالبوکه اوچونجو انتناسیونالک بر دولت دوقتی وارد که بو؛ قایتا بیزمدن قوموییزمه که جیش دوری ایچون، بورژواوا دولتک محوی پروواه تاریا دیکتا. توراستنک تأسیی در. والک هایت قوموییست جمعیت تماهی‌له تأسیس ایتدکدن سوکرا، سیاسی دولتک، بناء عليه عمله دیکتاتور اسنک قالمایی در. فی الحقيقة او زمان؛ ماهیت اعتبرایله، بر صنفه دیکر صنفلری حاکمیت آلتنده طو تماسی تأمین ایدن بر تشكیلات دیکا اولان دولت لزوم قالمایاجقدر، چونکه او زمان بیکون اولدین کی، منفعتلری، غایه‌لری ضد صنفلر اور تادن قالاق‌جقدر. و هر کس عینی حق و وظیفه لرملاک بر رایشجی بولداش او لا جقدر..

صدر الین ھمول

[*] بوجوق فائده‌لی کتاب یاقینده آیدینلوق نشریاتی می‌استده انتشار ایده جکدر.

آیدینلوق کلیاتی اوقو!

اولا بیلمک ایچون عمله دیقتانورا نه وقت بزمان ایچون مطلق احتیاج وارد ره. خلاصه، آنارشیزم، ماهیت اعتبارایله بربورزووا دوقتین بی دره. و آنارشیستلر (اوپورتوئیست) در لر. یالکز شوفرله که، اون دوقزو زنجی عصر خیالپرستلری اجتماعی علمی ترقی ایتدیرهن، علمی سوسیالیزی حاضر لایان و عمله صنفه چوق فایمالی ایله دوقناد داهی خیالپرستلر دی، حالوکه آنارشیستلر نظریه‌لری و تاکتیکلرایله، عمله حرکتی کریله‌ن (دهقادان) خیالپرستلریدر.

آنارشیزم حرکتنه عمله انقلابه یا بدینی فناقلری صایدم، آمیاق یا بدینی ایساکی ده کوسترمه‌مک حمسزانق اولور ..

آنارشیزم؛ بوتون دوقتنال ظاهر لرنه ضروری بر صورتنه خیالپرست اوشه برابر، ایکنچی انتناسیونالک شه‌فلرینه، سیاسی و قانونی حرکت و مجادله‌لره لزومندن فضله اهمیت ویرهنه اصلاحاتجی و (اوپورتوئیست - اوزلاشیجی) سوسیالیزمه قارشی ضروری بروپرتوستو ایدی. بیکت حقلی و مشروع عصیان حرکتی، اصلاحاتجی سنه ندیقالیزم شکلده تحیی ایمزدن اول آنارشیزم شکلی آمشدر.

نه آنارشیزم چوجویه و خیالی پروژه‌لری، نهده، برودون، باقونین، قروپوتکین ... ک تاریخی و اقتصادی معلوماتنک سطحیانکی بزه، سوسیال - ده موقراتلرک مارقسیزی کندیلری و بورژوازی لهنه تغیر و تحریفلرینی اونو تدیر اماز. بونک ایچوندرک مشهور روس مارقسیستلن دن اوایقیح حالده سوکرالی، بالخاصه حرب عمومیدن بری انقلاب جمهه‌نی ترک ایده‌رک ایکنچی انتناسیوناله کپن متوف (پله‌هاونف) ک (آنارشیزم و سوسیالیزم) اسمنده کی رساله‌ی عینی سینیدن دولایی حقیقی مارقسیستلر وبالخاصه لعنی طرفند شدنه تقدید ایدیلشدرو. فی الحقيقة بو کتابک عاجی سوسیالیزمه و شتیرنر، برودون ... ک دوقتینلرینه حصر ایدنان بر نجی قسحی جوق قیمتی تاریخی معلوماتی احتوا ایتدیکی حالده، بر آنارشیستل بر حیدر دن باشهه بر شی او مادیغی اثبات ایشکه چالیشان ایکنچی قسمی تورلو سفسطه‌لر و یا کلاش محکمه‌لره دولودر.

آنارشیزی تقدید ایمک، عمله حرکتنه اهانت ایده سوسیال - ده موقراتلرک حق دهکدر.

هم آنارشیزم، - پله‌هاونف ک ادعاسنک عکسنه اولا رق. (۱۸۹۴ - ۱۹۱۴) سنه‌لری آراسنده، و سائطه‌نک آزالغه رغمما، بالخاصه فرانسز، ایتالیا و اسپانیا بروهه تاریالی او زرنده حقیقته بویوک بر تأثیر اجرا ایتشدر.

خارجی شئون

مصدره انگلیز تعریضی

انگلتره ؛ مصروفہ قارشی پادیتی سوک حرکتیله ، مصر حکومتنه کونڈہر دیکی او لیتیا تو ملہ مصدره بوتون شرق ملتیلی آرہ سنندن تزلزلہ او غرایان نفوذ و قوتی اعادہ ایکدن ، مادردا او ج صریح غایہ تعقیب ایدیور : ۱ - مصدرک شکلی اولان استقلالی براز داما آزالنی ۲ - سودانیک قطعی الحاقی اعلان ایمک ۳ - دیکر اپہ ریالیست حکومتلرہ ، بالخواہ فرانس و آمریقا یا ؟ انگلتره نک اپہ ریالیست پولیتیک سنه قاریشاما یہ جفلینی آکلاعیق.

علوم اولادیتی او زرہ انگلتره حکومتی مصدرک استقلالی ؛ ۴ شباط ۱۹۲۲ ده ، لورڈ کوزنک لورڈ آللہ بی یہ کونڈہر دیکی بو طاہر طائیشی . بورکت انگلترہ ایچون ، یرلی بورڑ و اوڑینک بر قسمنک معاونتیله انقلابی ملی حرکتی با صدیر مقصدیلہ پایلان بر مانورہ دن باشقا بر شی دہ بلدی . خاطر لردہ درکه ، مل قور تو لوش حرکتیک قهرمانی کی کوستھریلن زغول پاشا ، مصرک حقیق و نام قور تو لوشی ایچون مجاهدہ ایدن انقلابی سہ ندیقا و قومونیست پاریسی رہبری زندانہ آئقدن چہ کنہ . مشدی . فقط ، موقعی صراف کار عمومیہ سی قاریشندہ بوس بوتون دوشورہ مک ایچون ، آز چوق ملی مطالب وارادہ نک مثلی و مدانی او لارق حرکت ایمک مجبوریتی حس ایتشدی ؛ و کندی پاریسی ایچندہ کی مخالفت حرکتی ؛ آنجاق ، مصر استقلالک بر لطیفہ دن ، قورو سوزدن باشقا بر شی اولادیتی کوستہن انگلتر اپہ ریالیزنک بعض حرکتیںہ قارشی جادہ ایدھرک ، صوصدریمہ موقف او لشندی ؛

وکون ، انگلتره حکومتی ، ۱۹۲۲ ده کی قراری شکلاً ورسماً کری آلامقلہ برابر ، معہوداً لیتیا تو ملہ مصدرہ ویردیکی حریتلری فلاً کری آئش او لیور . مصر حکومتی ملی تظاهراتی و یاشرلری عسکر قویلہ با صدیر مقہ مجبوردر ؛ هینچ زمانہ اسکندریہ کو ص و کلرینک ادارہ منی انگلتره مأمور لینہ دور ایدلشدر . اہالیسی ۱۸۹۹ تاریخندن بری ادارہ عرفیہ آلتندہ ایکلہن (سودان) نک الحاقہ کنجه ؟ بو هر شیدن اول انگلتره پاموق فابریق اتولریلنک منافی نامنہ پالیش سیاسی بر حرکتند . (سودان سہ ندیقا سی) سودانہ او قادر بو بیوک مقیاسدہ اروا واسقا عملیاتی پا بیدر مقدمہ درکه بو سایدہ ۳۰۰،۰۰۰ فدان (بر فدان تخمیناً ۲،۵ هکتاردر) اراضی پاموق زرعیاتی ایچون قابل استعمال بر حالہ کلہجکدر . نیک سولنند بیوک بر قسمی مصدردن چالیناچق و بو صورتہ

نیک سولادیتی اراضینک بیوک بر قسمی برچولہ دونہ جکدر . میلیون لر جه چفتیلر آچاہ ، و قیطانہ معروض قاچھلر و یاخود پاموق زرعیاتندہ انگلیز سرمایہ دار لرینک ویرجینکلری اسید اجر تاری ایله چالشمندہ مجبور او لاجقلدر . شوئی ده علاوه ایدھم کہ بو چوق کارنی ایشده آسکویت ، لورڈ کورزوں و بر چوق دولت آداملری شخصاً علاقہ دارلو و (سودان سہ ندیقا سی) نہ ، ماقدو نالنک سوزدہ عملہ حکومتی ده داخل اولدیتی حاذه ، مختلف حکومتلرک پا بیدیقلری اراضلر ۱۰ میلیون انگلیز لیراسنی متباوزدر .

دیکر جھتندن انگلٹرہ نک سودان پولیتیک سی ، اپہ ریالیست حکومتلر آراسندہ کی منفعت ضدیتی زیادہ اش دیر مکدھدر . ایتالیا ، رقیب دولتلر ده اختلاف و قوعنده تعویضات قوپاراجھنی تھیمن و امید ایدھرک انگلتره نک حرکتی تصوب ایدیور . اپہ ریالیست فرانسہ ایسے وضعیت دن فنا خالدہ اندیشہ ایتمکلہ برابر انگلتره یہ قارشی غیر دوستانہ ؟ برحکتندہ بولونق امکانی کورہ میور . احتمال ؛ سوک (چمیرلائین - هریو) ملاقاً ندہ ایکی دولت آراسندہ ؛ انگلتره نک مصر و سودانہ کی فعالیت دنے مقابل فرانسہ نک ده فاسدہ سربستی حرکاتہ مالک اولماںی اساسی او زمیریه بر آکلاشما حاصل او لشدر .

فقط ، بوتون اپہ ریالیست حکومتلرک ایچندہ ، انگلتره نک مصدرہ کی فعالیت دن اک چوق متاثر او لان متعددہ آمریقادر . سودانہ واسم مقیاسدہ پاموق استحصالی پروژہ سی ، دونیا نک اک بیوک پاموق مستحصلی اولق اعتباریہ متعددہ آمریقاتنک منافنی دوغرودن دوغریویہ تهدید ایتمکدھدر .

ایشته وضعیتک تدقیقندن کوریلیور کہ ، دونیا نک باش نہ مستقبل اختلافر ، بیوک حربلر خاضر لان تھدھدر .

فقط شیمیدین شونی سویلیہ بیلیز کہ ؛ انگلتره نک مصدرہ بیوک بر وحشتله یکیدن تطبیق ایتھیکی جبرو شدت پولیتیک سی ملی قور تو لوش و انقلاب حرکتی قوتاندیر مکدن باشقا بر شی تبعه ویرمیہ جکدر . مصر خلقنک استیلایجی انگلتره یہ قارشی جادله سی ، بوتون شریقندن قوتلی و دوامی عسکرلر پا بامجددر .

قبیل دیلوں مات

فرانسہ دہ سادول حادثہ سی

سوک کونلر غرفندہ تورکیا ، فرانسہ وجہان مطہر عاتی اشغال ایدن مسئلہ لرک اک مہملنندن بری ، فرانس اردو سی

آنندن سوویت سفیری اعتماد نامه‌سی آملله (سادول) ک بالفعل سن‌ترجمه اول قبول ایتدیکی شیشی بون یاپش اوایلور. نه غربیدرکه ، ایلاک مکومیت سن‌ترجمه بیله (سدن) یعنی پارس دائره‌ی معموناً فنه سادول نامرد بیله کوسزتمش اولان سوییالیستر بون بورزووازینک نقطه نظرینه گاماً مظاهر بولنیورلر . فقط سوییالیستر نه قادر بورزووازی اهنه چلیشسل بورزووازی نه قادر قوه (سادول)ی قورشونه دیزماک ایسترسه ایسته‌سون ؛ فرانسر پروله تاریاسی اونی کندی صفلرنده آیقویامک یونی بیله‌کدر . ذانآ بیلورده . . .

آلمانیا انتخاباتی

۷ کانون اولده یاپیلان عمومی انتخاباتک ویردیکی نتیجه بوتون بورزووا وسوییال - ده و قرات مطبوعات و هماقی فنا حالده سقط خیاله اوغرائش وسیکیراندیرمشدر . فی المختیه ، آیلردن بری ، قومو نیست پاریتسنک قطعی و قهری بر هزیمه اوغرا یاجنی اعلان ایدن لرک بوتون امید و آرزولری بوشه چیقمشد . آلمانیانک انقلابیجی پروله تاریاسی ، آلمان قومو نیست پاریسی بو انتخاب مجادله‌سندن ، اونلرک دوشوند کری کبی مغلوب و منهزم چیقمش ده کلردر . حکومتک بو پارنی بی به و منسوب‌لرینه فارشی تطبيق ایتدیکی بوتون جبروشت و اسطه‌لرینه و بوتون صریح مطبوعاتک یالار و افتخاریه رعماً قومو نیست پاریسی (۰۰۰۰۰۰۰۰) رأی فاز انش و ۴۰ میعوت چیقارمشدر . بو نتیجه بزه ؟ اوج میلیونه یاقین شعوری و انقلابیجی ایشجیتنک ، آمریقانک ؛ آلمانیا دولا بیسیله بوتون دونیا ایشجیلری استمارا تک ایچون ترتیب وسوییال - ده مقراتلرک بیوک بر حرارتله قبول پروپاغاندا ایتدکاری (دهوس) پلاني طوزاغنه دوشمه . دیکاریخی آکلاییور .

آلمان قومو نیستلرینک کچن انتخابه نسبتله بر قاج یوز بیلک رأی قایب ایتمه‌لری ، انقلاب دشمنانه سهوندیره‌من : چونکه ۹۰۰۰ انقلابیجی عمله‌نک حکومت زندانلرینه آیلیدیقلری ، پاریتسنک انتخابات اجتماعلرینک برچوغنک حکومت طرفندن منع ایدلیکی ، نامزدلردن بیوک بر قسمنک کندیلری میدانه چیقا . رامادقلری نظر اعتباره آلنیرسه ، بوتون بو شرائط آلتنده اوج میلیونه یاقین رأی طوبلاتان بر پاریتسنک عمله صنف اوزرنده و ماکننده کی نفوذ و تأثیری قولا بیله آکلاشیلر :

اساساً آلمان قومو نیس تلری ایچون ده انتخاب مجادله‌لری قطعی مجادله‌لر ده کدر . و عمله صنفونک مقدراتی ، بوس بوتون باشقا بر ساجده و باشقا و اطهارله تعیین و تحقق ایده چکدر :

احتیاط پیاده بوزباشیلرندن (راق سادول) ک توافقی حادته‌سیدر . راق سادول حزب عمومی ائناسنده بین المتفقین استیلا اور دولری آراسنده کی تساندی تقویه ایچون (پن لووه) قاینه‌سی زماننده فرانسر طرفندن چار رو . یه‌سی نزدینه کوندریاش هیشت مخصوصه اعضا میاننده‌یدی . فقط عین زمانه فرانسر سوسیا . لیست فرقه سه مفسوب اولان سادول بین الملل بورزووازینک سوک و جهان‌شمول قنال‌دن گاماً مترفا اولاش و فرنز اوردوستنده قطعه‌هه مأمور بولندوغی زمانلر ، تمام بر مفکوره‌جی کبی حرکت ایتش و آنندن کان هرواستله ایله هر فرستدن ، قائل جدال عمومی علیه‌نده مشر اولایه چالیشمدی . (پروله تاریا) دی روپیه‌ده اقتدار موقعه کتیرن (۱۹۱۷) اختلال کبیرینک ، مظلوم مستملکه ملت‌لرله بوون دونیا ایشجیلری قور توپشی حاضر لادیقه قاتع اولان سادول ، درحال صیرنده او تیفوره‌منی آمرق ده‌نیکین ، قولیاک ، بوده‌نیچ قوتلری قارشی‌سنده اختلال مدافی اولاش ، فرانسر بورزووازینک قره‌دکز فیلوسنده قوقل بر پروپاغاندا موقعيت آلهه ایتش و مشهور (آندره‌مارتی) حاده‌سنده فعال بروول اویتمشد . اختلال نهائی ظفری آلهه ایمه‌سی متعاقب (اوچنجی آنترناسیونال) ک قونفره‌لریه فرانسر (سه‌کسیون) دی متخصی اولارق اشتراك ایتش ، واوچنجی قونفره طرفندن ده [۱۹۲۲-۱۹۲۰] آنترناسیونال اجراء قومیه‌سی دائی اعضاله انتخاب اپدشنده . ایکی سنه‌دن بری رور و راین فرانسر اشغال قطعاتی آراسنده (آنی میلیتاریست) بروپا خاکدارلر پارچله مشغول بولنان سادول صول بورزوولر بلوقلک تکلیفیله (۱۱) مایس ده اورتایه آتیلمش اولان انتخابات شعار لریه کویا صادق قلق ایسته‌من ایکنی بین المللی سوسیا . لیستلرک مظاہریه قبول ایدلیش اولان (عفو عمومی) نک مدرجه‌لرله قادر حقیق عمله رهبر لرینده شامل بولندیقی آیدیتلاغی ایچون (بلچینقا - فرانسه) حدودینی کچش و پارسه کیرمشدی .

لکن ده دفعه‌ده صنف تحکمی گامبله کبیدنی کوستردی . (قایو) او (مالوی) یه قارشی کوستولن مسامعه : (سادول) دن آسیرکندی . و رسوه تصادف نتیجه‌سی (قراسین) کده عینی کونده سوویه‌لری فرانسره تیله‌مأموراً پارسه موصلی فرانسه ارجاع قوتلرده ، باشه (آقسیون فرانسر) صاحبی له‌تون دوده اولیدنی جالده بیوک پایه‌فاره سبیت ویردی . و عادتاً (فاشیزم) ک فرانسره بز لزوم اولدیقه داشر بورزووازی صفلرنده کیزی کیزی یاپیلان پروپاغاندانک آچیله اور و ماسنه سائق اولدی . بون سادول (اولله آن) (دیوان حرب دائمی) سی آمرنده تحت حما ککدر . بورزووازی اونی (۱۹۱۷) انتخابه طرفدار اولنله (قلامانسو) قاینه‌سی زماننده اعدامه حکوم ایتشدی . خالبوکه هاریو حکومتی ، (قراسین) بولداشک

أرطغرل محسن

صنعت

سینکی کی پایشان «کوچوك بودزووا» فرزندی و فرد تجلیکی بر اقالی واستاد رنده حقیقی تیاترو صنعتک علمی او کریمکه قوشالیدزلر.

ارطغرل محسن شیاطو صنعتی هفتمه کی دمیزه ری ارطغرل محسن نه پایدیم ملاقانی هر ملاقات کی پایمانقدر ایسا او نک فکر لری بردستور شکلنده چیزهای و بو صورته تور کیاده تیاترو صنعتک حیرانلریه و هو سکار لریه ایجه آز برله مدلری لازم کلدن بر قاج و ججزه ویرمهای داها مناسب کوردم:

۱ - حقیقی صنعتی هر کس آکلار.
۲ - هر کسک آکلایا سیله جکی صنعتی اک بسیط والکساده و استهله رله وجوده کتیرمک لازمدر.

۳ - تحقیق صنعتکاره دکل، صنعتکار ته قیمه حاکم او مالیدر.

۴ - قابل اولدینی قادر چرچوه سر و جدو دسته بر صنعت ایسته یورم.

۵ - صنعته رئیسوردک پلانی حاکم او مالیدر. عین آقتور عینی دولی مختلف رئیسوردلرک اداره سی آتنده آبری آبری اوینار.

۶ - تیاتر و دن عادی و بسیط ناتورالیزمی ایسته مک چوق کولونج و چوق جاهله بر ارزودر.

۷ - تیاترو ایله کنیش خلق کتلله لری آرائنده غایت صبیق بر رابطه وارددر.

۸ - تور کیاده صنعتک ایلرولیه مهمنی کنیش خلق کتلله لری ایله صبیق بر رابطه یه کیریشه مه مسندن دولاییدر.

۹ - صنعت کنیش خلق کتلله لری قاورادغه داها زیاده تکامل ایدر بوكا اک ای مشال: ۱۹۱۷ اقلابندن صوکرا دوسیاده صنعتک دیو آدمیری ایله ایلروله مه سیدر.

تور کیاده تیار و صنعتک یکاهه «ردیسوردی» و تور کیانک اک بیوک آقتوری ارطغرل محسن ایله قو نشد. ارطغرل محسن تور کیاده آقتورلک، عیاشلوق، جاھلک، و کاخان بکلک ایله اولان غایت صبیق رابطه سف کوکندن قیران بر قاج حننه صنعتکاریستک اک باشنده بولوناقده در. ارطغرل محسن صنعتک علم ایله اولان علاقه سی آکلامش و آپوستولک میخانه سنه راق اچمکدن ایسه هر درلو صقینیلر کوکس کروب دونیانک دورت طرفندہ صنعتی تکامل ایتیرمک، بر آز داها فضلہ او کریمک، بر آز داها فضلہ کودمک، او قوماً ایچین چالیشمش چاپلا. مشدرو. بو کون محسن تور کیاده تیاترو صنعتک یکاهه حقیق استادیدر. دیکر آقتورلریز، بینلریه بر آت

۷ کانون اول انتخاباتی نتیجه‌ی، باشیجه فرقه لرک وضعیت شو سورله کوستره بیلر :
اولا، رابهشتااغده کی مبعوث برک مقداری. انتخاباته اشتراك ایدنلرک عددیته تابع - اولدینقندن پکن دفعه ۴۷۲ اولماسنے رغماً بو سفر ۰۰۰ او لا جقدر.

بو سفر	مکن سفر	سویال ددموقراتلر
۶۰۰۷۷۹۳	۷۷۸۲۵	ملی - آلمانلر :
۱۰۰	۱۳۰	سرکز :
۵۶۹۵۲:۵	۶۱۲۲۴۹۹	خلقجیلر :
۹۶	۶۰۴	قومو نیسترلر :
۳۹۱۲۷۷	۴۰۶۱۰۹۳	ددموقراتلر :
۶۰	۶۸	دیکر جهندن بروسیا (لاندtag) ی انتخاباتنده قومو نیست باریسی، اولدن مالک اولدینی ۱۷ مبعونه مقابل بو سفر ۴۷ موقع قازانمشلردر.
۲۶۴۹۱۶۱	۲۰۱۷۱۳۲	شوقده علاوه ایدم که سوک آلان انتخاباتنک خصو.
۲۲	۶۰	صیتلرندن بری ده، فاچیستلرک قهری هزیتلریدر. اونلر، مالک اولدینلری ۳۳ موقعدن بوکون آنجاق ۱۲ سنی حافظه اینگده درلر.
۳۶۹۲۳۰۰	۲۷۰۰۰۰	قبنیل دیبلومات
۲۸	۴۵	
۱۶۴۵۳۰۰	۱۹۰۲۹۴۶	
۲۸	۳۲	

كەرە ارضىلە ملاقات

- « نە خېلەر كىتىرى يورىسىك ؟
 — « قاوغا دوام ايدىبور . . .
 — « جوق قان آقىورى ؟
 — « آقىدى ودھا — جوق آقەجق . . .
 مىجان دوداقلىنى بوكىدى و خزىن — تىكرا صوردى:
 — « حالا بىندى مەتنى ئەركى ؟ حالا بىم باخىمىدە
 سچىرىدىكاري كۆنلەر دىكلى، او كىندى خىالخانە لەنەدە، ياراندىقلىرى
 او تەكى حىاتەمى اينانىيورلار ؟
 — حالا مادە يە قارشى عصىيان ايدىبورلر . حالا اللهە
 عاشق اولانلار وار . . .
 — بارى بىردىلو الله تصور ايدە بىلدىلەرى ؟
 — « نە كىزەر ، حالا قفالاردى عىنى تشوش ،
 حالا كۆكلەرى كەپىن عىنى شاشقىنلىق . . .
 — « دىن ، ملىت ، عرق . . . بو فرقلىرى حقيقىت
 او لهرق قبول ايدىنلار وارى ؟
 — « سادە بوقدر اولسە ، شەنباشاھلار وار ، امتيازلىلر
 وار ، صرافلار واردە چىپلاقلەر وار »
 — « سن هانكىلەرنىنىشك ؟
 — سكا طابانلەردىن ! يالكىز سكا اينا نانلەردىن !
 دىن ، ملىت ، عرق ! بويالانلىرى او رەتە دن قالدىرىمۇق
 ايستىبورىز . كەتلەتكى حقنى كەتلەيە اعادە ايتدىرە .
 جىكز . انسانلەك مىليونلەرە صاتىلمە سەنەتە ئەنەجىكز .
 اون كەرە اون بىك سەنەدر حىدو دلىق ايدەنلەرى ، ايدە .
 بىلەك اىچۈن قانون يابانلىرى ، اصوللار اىجىاد ايدەنلەرى ؛
 طوب تەنلىك بىلدىريم يارانانلىرى ، كىندى بىلدىرە مەلىلە
 قەھر ايدە جىكز . سىنگ شەقلى قويىنكەدە سكز يوز مىليون
 ياور ووكاڭ سكز يوز مىليون مساوى حق وار . بۇ حقى
 او اون بىكىلەرنىن آلوب بوسكز يوز مىليونلە ويرە جىكز .
 آرتىق بىرمنى كىسمىيە جىكز كىسىدىرىمە جىكز ، فقط

صاچىلىرى بىلدىرە مەلر اوقشىبور ، كۆكلەمى ؛ يووالىنى
 شاهقەلر دە قوران روزكارلار طاشىبور . جىسمىڭ زراتى
 سو كىزى وادىلەك قۇيىننە بىر بىرىنى چىلغەنچە، قوغالا يان صولىدە،
 وولقانىكى لاؤلەك سىاه و ياقىجي قەرنىدە ؛ ياور و سىنى يالا يان
 كىندىمى يېردا غىتىمىشىم ؟ يوقدم — واردم !
 بىر طرفە مەتابە او سۈلۈق و مىرىضى دەنگىنى ويرمىش
 او تەدە ، چىپلاق چوللەك مەدىنى قايلارنى ياقىبور ، قاولو .
 دېيوردم . سياھە بوييوردم .

كۆرمىبور ، ايشىتىبور ، دوقۇنپۇر ، قوقلامىبور ،
 طائىپىوردم ! فەقط « كەرە » ايلە ، آناملە قارشى قارشى يە
 ايجى ايجە ايدم .

بىاض صاچىلىنى كۇنىشە قىنالاتىر كەن ، بىم ، ياور و سىنگ
 كۆكلىنى آرىپوردى . سزى تامىن ايدەرم ، بابامك قارىسى
 او لان آمام بىكابىقدەر شەقتەلە باقماشىدى . كۆزلى ئىكى
 بىلدىزىدى . كىپىكلىرى ، قاشلىرى نوردىنى . سىنگ
 اىپىكلىرى ، صىرمەلر ؛ حر كەتلەنە غاثىز كى بىر نەرك موزۇن
 و قىوراق سىرى واردى . بوكا رەغمَا اتلىرى و كىيكلارى
 يىن الم و دويدىيەن قودورمىش اضطراب بىكا او نەن ئەنمىش ،
 او نەن كەلتىن پارچالار كى كەلدى . پارياتىپلە و زەنگلە ئەجىندە
 يېقانان بۇ نوردىن وجود نىچۈن مضطربى ؟

قوشاق يېنە ، بىلەنە ، بۇتون بىر كەمكىشان دولامىشىدى ؟
 نىچۈن سوينپۇردى ؟

بائى او جىندە ، سيارەلر ، بىر مىشىل كى بىيپوردى ،
 فضادە ئېنىپلەر ، نىغەلەر ، تەنلىر دولاشىبوردى ، قارشىسىنە
 بىر بىلدىز بىك بىر ضىا او يۇنى يايپىور و او زۇن ، نوردىن بىر
 خىچىر كى قارا كەلقەلەك باخىرىنە صاپلانىيوردى ؛ نىچۈن
 كولەمپۇر . هېچ اولمىز سە نىچۈن آغلىمپۇردى ؟
 صوردى : .

قەقەھەلەمیزى دىشلىمىزدە بىر چوبوق كې سىقام،
سېرە چىدالم . . . . .
ايشتە كوشىي دوندىلر
كۈروندىلر :

اكاوىكە «قانبور» كېلپور،

ملعنت طولى چىكمەجىسى اكسەسندىن يوكسەلىپور.
صنعتنىڭ بىر جوان پېرىدىر بۇ !
ھېستىڭ اميرالا مېرىدىر بۇ ! . . .
قانبورە قىندىلائى بىر سلام چاقدق،
صو كرا كولەرك باقدق،
اون آديم آرقەدن كەن بىچىنە . . . .
٤٧ لاق بىر جىبل طوبى طاقش قىچىنە،
قاپامش كوزلۇنى پالطۇسنىڭ ياقاسى
آينا كېي پارلاپور پالاسقا سىنگ طوقسى.
٤٨ اوقة اىچسىم دە يالپا وورمام دىپور،
ها آآ آآ آيت ! . . . قوش اوچورمام دىپور.
بۇ فىهم پاشانىڭ خىر الخافى،
آفي كېپپور . . . آفي . . .
بورنكارنىڭ طاوس توشلىرى
پشىمېزدىن طىرمانىنلىرى يوقوشلىرى ؟
اينىشلەردە قاپب ايمەمك اىچىن بىزى كۆزدىن ؟
داها آتىك اولۇرلر ٥٠ ياشىنده براو كۆزدىن.
قىزمابۇرۇز اونلاره
قىزىلماز،
آجيپير
بويله تىكە او بىونجاق او لانلاره
آرامىزدە اونلارك يالكىز بىراسىمى وار:

زو اللىلر!

ناظمىم مىكت

رسىم چىكىد

«طون ! طون ! طون ! . . . .
نىق قارتر، نات پىنكرتون !
كېپچە، بروونىك ! . . .
تىك . . . . تىك . . . .
شىلوق ھولس !
سى كى !
ھەس، پەس !
دور ! . . . .
پوصو قور ! . . . .
كوشىدە بىر باش
ياواش !
طون ! . . طون ! . . طون ! . . .
نىق قارتر نات پىنكرتون !
بۇ، اىكى، اوچ !
صول، صاغ، صول ! . . .
بوشالىدى مەددەسى يېشى يىدى قاراقول !
رسىم چىكىد وار بۇ كۈن دە
قاپۇمىز ئاوكىنە.

كىمەمك اىچىون كىسىرىمەمەت اىچىون كە - سە - جىكزا
خورتلاقلىرى مىزارلىرىنە اعادە ايدە جىكزا !
ظىلمەمك دىشلىنى دو كە جىكزا !
صرە، بالاست اىستەمپورز : چالىشان ياشاياجق،
چالىشىمايان چالىشىپىلاجق ! امتىاع ايدرسە كېرە جىك !
— « آدىملىك كىز فضله آغىر ! دېقىقەلە عصراسىنى
ۋېرىشىمىكز ! ماضى، حال، استقبال دېپورسکز !
بۇنى سزە بن او كەنەدم. ماضى اولومدىن صو كە كەن
شىئىر. نەدىن اونلە بوقدر مفتونىسکز ؟ سزە كە بىكا
ایناماڭلاردىنسكز، بىلەمك كىز لازىمىدەك :

« صو كە كە مەلەت صابىيە »

برهان آصف

بچون ::

سامم نامه اسماعیل

چونکه :

«معماری»، طبعتک مختلف عنصرلرینی طوپلاپارق

طبعتده موجود اولمايان فقط طبیعی اولان رترکیب وجوده کتیریوره.

ایشته رسمله وقوعه کله جك انقلاب بودر.

یعنی بررسام صیحاق مفهومنی ویرمک ایسترسه

حاریل حاریل یانان برصاص صوبای رسمنی یا پایایا جق

فقط طبعتده موجود صیحاق قق عنصرلرینک رسنه

قابل نقل او لانلرینی طوپلاپارق بر صیحاق قلق ترگیب

وجوده کتیره جکدر. بو صورتله «ابتدا

ناتورالیزم»، یقیلاجاق واونک یرینه مرکب

ناتورالیزم کله جکدر.

□ تپمه □

بنو کوچوك مقاله‌ی بوندن اوچ آی اوی بازسه ایدم تورک رساملرینک اثرلری آره‌سنده بویکی رسمنه مفهومنی بر مثال بولامايا جقدم. فقط شیمدی او مثال آلمد وار. بومئال: کچن نسخه منک و بو نسخه منک قابل‌نده کی «قومپوزیشنلری» دوغوران کنج و فقط استعدادی عصرلرک کمی تکاملارینی بر صیحراما حرکتیله کیفیة

اقلابه کوتوره جك او رونه رسمنه، «آیدینلرچی»

رام (سام) لک اثرلریدر.

ناظم مکتبت

(*) برجوق کشیل معمارینک صنایع نفیس‌هـ دن او مادیقی ادعا ایدیورلرسده . . .

یکی رسم ویکی بررسام

مقدمه

«آیدینلر» مجموعه‌ی عمله صنفتک فکریاتی تمثیل

ایدرو عمله صنفتی پیشنهاده فقیر کویلولری و اقلابی

منورلری ده سودوکله‌یکنندن دولایی «آیدینلر» مجموعه‌ی

عیف زمانده عمله لرک، فقیر کویلولرک و اقلابی منورلر کدر.

بو کونکی جمعیته ناریخی - اجتماعی معناده اکاواک صافده

بولان صتف عمله صنفت اولدینی ایشین، اوونک فکریاتی

عکس ایشیدرمن «آیدینلغمز» ده اجتماعی

اقلاب ویک صفت مجموعه‌ی سیدر.

شاد عليه:

تورد کیاده ایلک اوچکه «آیدینلغمز». ستونلرنده

یکی شعردن، یکی رسمند، یکی تیارودن یعنی

یکی صنعتدن بحث ایدلسی غایت طبیعیدر.

□ یکی رسم ویکی بررسام □

بوکونه قاداز رسمنه صنفتی بوجون کمی تکاملار کپیر مشدر:

فلاسیک، ناتورالیست، هـ کسپری سیونیست، الح .. مکتبه بو

کمی تکاملارک مختلف مرحله‌لریدر. فقط کیته، تکاملار

کیفیة، اقلابلره نتیجه‌لەنیر، ایشته بوکون رسمنه صنفتی بو

کیفیة، اقلابلک عرف‌سنده بولنیور. بوانقلاب مختلف مکتبه‌لرده

پالکز سکل ده کیشدبرهـ، «وعادی ایشائی ناتورالیزمی»،

یقابین اوئلک بىزه «مرکب ناتورالیزمی» اقاما بامده بىکىر.

فکریزی ایضاح ایدهـم:

بوکون موجود صنایع نفیسـ ناك اك متکاملی

«معماریدر» [★]

(داخلی شئونك) ما بعدى

موجب اولدى. بوقاره مطلع او لو نجه بوتون مكتبلرو كالىه، مجلسه آيرى آيرى پرونسپونامەلر ياخىرىدىلر. خصوصى معلمە كىدن يېشەن مېعۇزىلە سراجىت اىتىدىلر باغىرىدىلر. تۈرك كېنجلەكى او نىزجە قىدە شاياب اولمايان بوجادۇن قارشوسىندە كوبوردى. طيابيان ابتدى. نتىجە هېمىچ . . . نە مجلس نەدە وکات حقىزلى تىشىل اىتىدىكىنە قانع اولدىقىز مېعۇزلىرىز بىللە مىتەت ويا منقى جواب ويرمەكە تىزلى اتىدىلر. حقى حادىنى تىقىيدە بىللە شاياب كورمەدىلر و با كورمات اىستەمدىلر. آرقادە بىر سەنەلىرى يە سريلەن، تۈركىھ عام او ردو سەنك اساسنى تىشكىلىن اىدىن موجودىتى نظر اعتباره آلمادىلر. بىزى سوڭ درجه دىكىرى اىتىدىلر، بىر كەنە مەددورىتە دوچار اولدىق. بىك بشىۋىز اىكى بىك كېشىلەك بىر كەنە ضايم اولان حقك دوشۇمەدن ويرىلەش قرارلارە فدا ايدىلەكىنى، جىذىت ھە. بىللە اشتەزا ايدىلوب نظر اعتباره آلماباقى بىر زىمرە اولدىقى كورونجە بىك طېبىي اولان غەرەرى ياپىدى. بو حادىنى سېبىلە بىر چوق كېشىلەر قوغولدى. زاوالىي پرولە تارىبا يارولرىنىك مىيشىت حياتە بىر آن اول آتىلىق اېچىن چابالايان قامادلىنى قىridى. ايشىجى وجىتىجي و فەير خلق چوجوقلىرىنىك بىرسە دادا جەالتىدە قامالىنى موب اولدى. بىچىن بولەپاپىلىدى؟ افندىلر! صورارام: بولەلان حركتىلر، عىلەمzedە اولان قرارلار دوغەرى؟

بو اكىشىزك اتحاد و وفاق بىللەدىكىندىن، شەعور سىز حركتىندىن، خلاصە جەلتىزدىن.

سەناعىلە بىتون بولەشلىرى خطاپا: « بولۇندىتكىز و ضۇرىتى ادراك، اتحادە قوشىكىز! . . . ذىھ وار قوتىلە باغىرىرم .

غەرەوجى طلبەلردىن

امضا محفوظدر

آېمىنلۇم — بعضى لىرلە طردا يىدیان طلبەنىك مع الاسف بىر قاچى مستشنا اولان اوزىزه — مكتبلرىنىن آلىنىدىقلىرىنى بىر بىك بىر مەنۇنىتە خبر آلدىق. آنجاق، حادىنى موجب اولان مسئۇلە بىر صورارام حل ايدىلەش اولماپور.

اوغر امشدق. فقط اىشك اصل غىري شوايدى كە عىنىي انسانلار، اون دېقە دوگە، قۇنفرەنك اىكىنچىي اجتىاعنىڭ زمان انقادى موضع بىت ايدىلەكى زمان، معاش چىقدىشنىڭ اىللىك هفتەسى اولەرق قرار ويرمەكە مجبور قالىشىلدى.

بوتۇن بونىردىن چىاز مەق اىستەدىكىمىز نتىجە شودۇر: معلمەلردى پرولەتەر وضعىتەدەرلر، و مەشتەك منقعتلىرىنى انجاق قوتلى تىك بىرسىنەقا اېچىندە تشکل و تعضۇۋاتىدەلىرى زمان موقۇتىلە مدافعاً بىدە جىڭلەر دو.

مەروع بىخت

مكتبلەر غەرەوى

سوى على آېمىنلۇم مجموعىسى مېرىخىنە

اركاك معلم مكتتى غەرەوى دولايىسەلە مطرود عدد ايدىلەن زى ساف، مەصوم طەمەت شواون بىش يىكىرى كونىڭكىز هېيجانلى آتىندە بىك قىمتدار بىر تىشرەلە قارشىلاشىدۇم. بودە اولدىقى قوى بىرماضى بى مالك اولوب بىزولداشلىك قىلىنە كوكاشەن سوسيالىزم اساسانە توافق اىدىن فىكىلىرى جانلى بىر سەرۋەتە ازانە ايدەن مجموعە كىزدر. بو خصوصىدە صىيىھى و سادە تېرىيكلەرىنى عرض ايدەرن كىن نىشراڭىزك اوزۇن عمرلى اولماسى ئىنى ايدەرم. آسف اىلە بىراپ سوپىلۈرۈم كە نىشراڭىزدىن بوزمانە قادار بى خىدۇڭىزلىرىم. آيدىنلىقى كورونجە كلىياتىلە بىراپ آلدىم. بىندە كىز — يوقارىدە آكلاشىلاجى و - بەلە — خدور بى طلبەيم. مەددورىتى اپساح ايدەم: بىزە تەنلىق ايدەن هيئەت عىنىيە تىك بىر قرارى انتشار ايتىدى. بۇغۇر اك برقسى طلبە تىك عىلەندە ايدى. قراراڭ چىف قىلم ئاطيقە قانقىشىلماى بىر-ئەمنىزك، اوچ سەنفات. حقىنىڭ ضايم اولماسى

يارىنىڭي اجتىاعى انقلابىڭ ايشىجى رەھىللىرى
آيدىنلىقى او قوييىكىز. آيدىنلىقە يازىيىكىز.